

HELSINGIN KAUPUNKI

VUOSIKERTOMUS 2008

Helsingin kaupungin vuosikertomus 2008

Kaupunginjohtajan katsaus	3	Rakennus- ja ympäristötoimi	10
Helsingin kaupungin organisaatio	4	Sosiaali- ja terveystoimi	12
Helsinki-konserni	5	Sivistys- ja henkilöstötoimi	14
Kaupunginvaltuusto 2008	6	Kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötoimi	16
Kaupunginhallitus 2008	7	Tilinpäätöstiedot 2008	18
Kaupunginjohtajan toimiala	8	Tietoja Helsingistä	32

Kaupunginjohtajan katsaus

Kansainvälinen finanssikriisi ulotti loppuvuodesta 2008 vaikutuksensa myös Suomeen ja Helsingin seudulle. Taloudellinen nousukausi kääntyi jyrkäksi laskusuhdanteeksi. Jatkossa taloustilanteeseen on vastattava tehokkain keinoin, jotta vaikutukset kaupungin palveluihin jäisivät mahdollisimman lyhytaikaisiksi.

Helsingin kaupungin vuoden 2008 tilinpäätös näyttää vielä varsin hyviä talouslukuja. Verotulojen kasvu ylitti odotukset. Myös toimintatulojen kasvu oli ennustettua suurempi. Tulevaisuudessa odotettavissa oleva verotulojen huomattava lasku pakottaa sopeuttamaan menokehityksen tulokehityksen mukaiseksi.

Toiminnallisesti vuosi 2008 sisälsi useita virsitanpylväitä, jotka vaikuttavat pitkälle Helsingin ja koko Helsingin seudun tulevaisuuteen. Sipoon lounaisosien ja Vantaan Västerkullan kiilan liittäminen Helsinkiin varmistui ja avasi mahdollisuuksia kehittää kaupunkia tasapainoisesti myös sen itäosiin. Toinen merkittävä mahdollisuus rakentaa uusia asuinalueita realisoitui, kun Vuosaaren sataman valmistumisen myötä entisiä satama-alueita vapautui keskustan tuntumasta.

Helsinki on asettanut tavoitteekseen, että kaupunkiin rakennetaan 5 000 uutta asuntoa vuosittain. Tähän tavoitteeseen ei vielä ole päästy. Vuoden loppupuolella taloudellinen taantuma jarrutti voimakkaasti asuntorakentamista ja asuntokauppaa.

Pääkaupunkiseudun yhteistyö tiivistyi edelleen. Tästä osoituksena ovat tehdyt päätökset vesihuollon yhdistämisestä ja joukkoliikenteen seudullisesta järjestämisestä. Kansainväliseen kilpailukykyyn tähtäävillä strategisilla valinnoilla vaikutetaan yhdessä seudun elinkeinojen ja osaamisen kehittymiseen. Helsingin seutua kehitetään 14 kunnan hyvin sujuneella yhteistyöllä.

Yhteistyössä toteutetaan maankäytön ja asumisen ohjelmaa, joka tähtää eheään yhdyskuntarakenteeseen ja laadukkaaseen ympäristöön. Ohjelmalla vastataan metropolialueen tulevaisuuden haasteisiin, joita lisääntyvä työvoiman tarve ja väestönkasvu asettavat.

Helsingin asukasluku kasvoi peräti 8 000 asukkaalla, joista Sipoosta ja Vantaalta liitetyillä alueilla asui 2 000 asukasta. Näin suurta kasvu on ollut viimeksi 12 vuotta sitten. Valtaosa kasvusta syntyi muuttovoitosta, mutta myös lapsia syntyi selvästi entistä enemmän.

Ympäristöasiat olivat vuonna 2008 edelleen vahvasti esillä. Kaupungin toimintaa kehitettiin ekologisesti kestävään suuntaan, mistä esimerkkinä ovat valtuuston alkuvuonna hyväksymät energiapolitiittiset linjaukset. Itämeren suojeleminen on ollut kansainvälisestäkin huomattavan kiinnostuksen kohteena. Tähän yhteistyöhön ovat aktiivisesti osallistuneet useat Itämeren alueen toimijat.

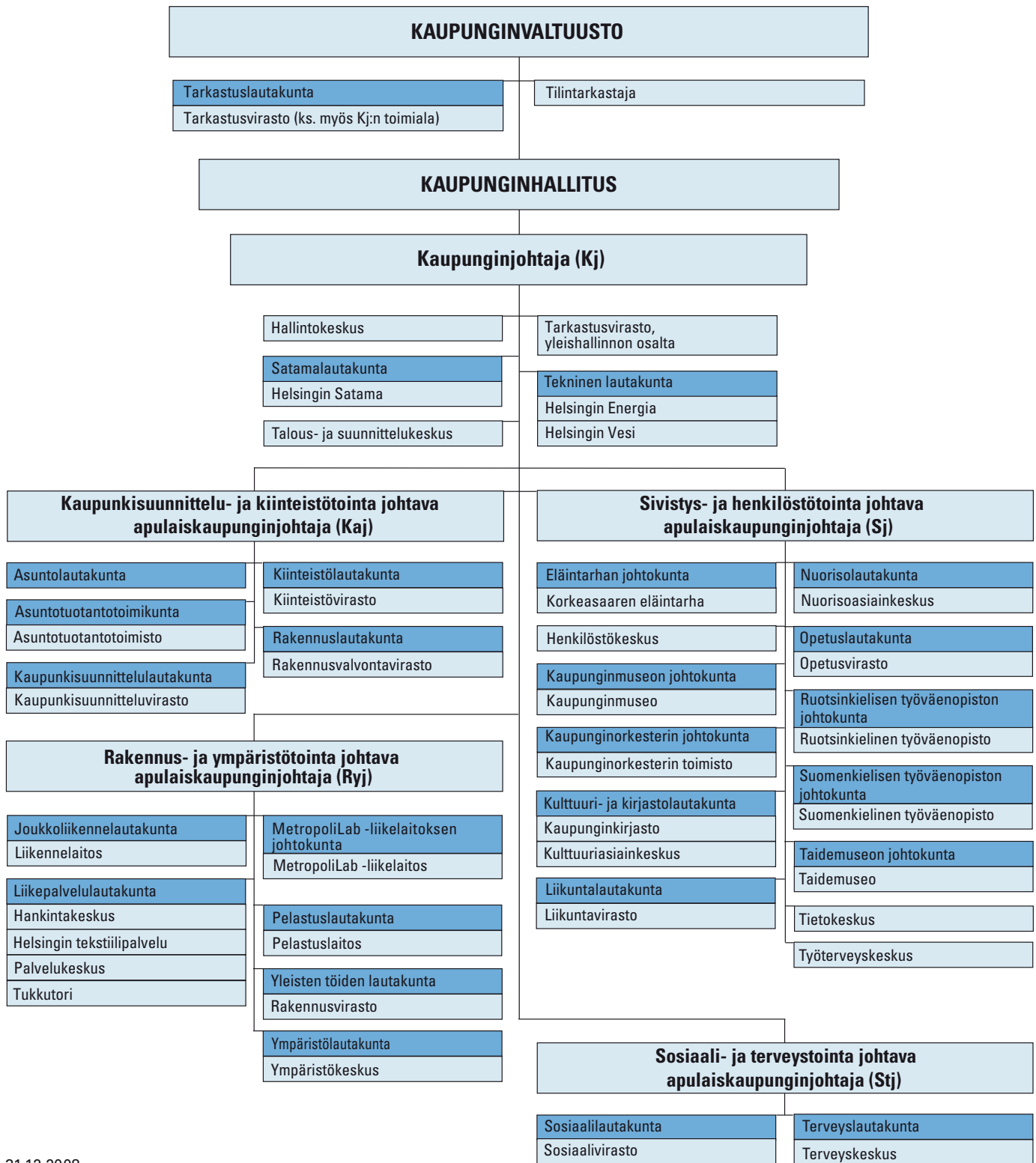
Lokakuun kunnallisvaaleissa Helsinkiin valittiin uusi valtuusto vuosiksi 2009 – 2012. Ensimmäisen kerran valtuusto laatii nyt koko valtuustokaudeksi strategian, joka ohjaa sen toimintaa ja kaupungin kehittämislinjoja.

Näillä eväillä varustettuna Helsingin kaupunki valmistautuu ottamaan vastaan tulevat, taloudellisesti vielä epävarmat ajat.

Jussi Pajunen
kaupunginjohtaja

PERTTI NISONEN

31.12.2008

PYSYVÄT TOIMIKUNNAT JA NEUVOTTELUKUNNAT

Vuonna 2008 toimivat seuraavat kaupunginhallituksen asettamat pysyvät toimi- ja neuvottelukunnat:

Elinkeinoneuvottelukunta
Energiansäästöneuvottelukunta
Helsingin kaupungin ja Helsingin yliopiston yhteistyöneuvottelukunta
Henkilöstökassatoimikunta
Historiatoimikunta

Korkeasaaren eläintarhan ja Helsingin yliopiston neuvottelukunta
Maahanmuutto- ja kotoutumisasioiden neuvottelukunta
Nimistötoimikunta
Pelastuspalveluneuvottelukunta

Poliisin neuvottelukunta
Rintamaveteraanasiaien neuvottelukunta
Sääntötoimikunta
Tasa-arvotoimikunta
Terve ja turvallinen kaupunki – neuvottelukunta

Työllistämistoimikunta
Urheilupalkintotoimikunta
Vaalivalmistelutoimikunta
Vammaisneuvosto
Vanhusneuvosto
Vapaaehtoistyön neuvottelukunta

Helsinki-konserni

Helsingin kaupunkikonserni muodostuu Helsingin kaupungista emona, 118 tytäryhtiöstä, 10 säätiöstä ja 3 yhteisyytiöstä. Lisäksi kaupunki kuuluu viiteen kuntayhtymään ja on mukana 50 osakkuusyhtiössä. Suurin osa yhtiöistä on kaupungin perustamia ja 100-prosenttisesti omistamia. Vuoden aikana yhtiöitä tuli yksi lisää ja yksi fuusioitui. Säätiöitä tuli vuoden aikana yksi lisää.

Konserniohjausvastuu on jaettu toimialoittain kaupunginjohtajan ja apulaiskaupunginjohtajien kesken. Kaupunki emoyhteisönä vastaa kaupunkikonsernin kehityksen ohjaamisesta sekä kaupungin järjestämien palvelujen määrittelystä. Konserniin kuuluvia yhteisöjä käytetään täydentämään kaupungin palvelutuotantoa ja hoitamaan kaupunkikonsernin muita tehtäviä. Konserniohjauksen nykyinen toimintamalli on ollut käytössä vuodesta 2004 alkaen ja sitä on täydennetty perustamalla vuoden 2009 alusta kaupunginhallituksen konsernijaosto.

HELSINGIN KAUPUNGIN TYTÄR-, OSAKKUUS- JA MUUT YHTEISÖT

TYTÄRYHTIÖT JA -SÄÄTIÖT

KAUPUNGINJOHTAJANTOIMIALA (KJ)

Helen Sähköverkko Oy
Helsingin Matkailu Oy
Helsinki Abroad Ltd Oy
Helsinki Region Marketing Oy
Mitox Oy

Mankala Oy Ab

Suomen Merituuli Oy

Suomen Hyötytuuli Oy

Teollisuuden Voima Oy

Suomen Energia-Urakointi Oy

KAUPUNKISUUNNITTELU-

JA KIINTEISTÖTOIMEN TOIMIALA (KAJ)

Auroranlinna Koy
Finlandia-talo Oy
Hansasilta Koy
Helsingin Asumisoikeus Oy
Helsingin Asuntokantaa Oy Ab
Helsingin Harmajankatu As Oy
Helsingin Hermanninkulma As Oy
Helsingin Kaarlenkatu 3-5 As Oy
Helsingin Kansanasunnot Oy
Helsingin Kartanonisäntä As Oy
Helsingin kaupungin 450-vuotis-
taiteilijatalosäätiö
Helsingin Korkotukiasunnot Koy
Helsingin Käenkuja 6 As Oy
Helsingin Käpylänatie 1 As Oy
Helsingin Laajasuontie 32 As Oy
Helsingin Leijona Oy
Helsingin Nattastenpolku As Oy
Helsingin Palveluasunnot Koy
Helsingin Sähkötalo Koy
Helsingin Tennispalatsi Koy
Helsingin Tiedepuiston Yrityshautomot Oy
Helsingin Toimitilat Koy

Helsingin V Yhteiskoulun Talo Oy

Helsingin Varustuskentä 1 As Oy

Helsingin Vellamonkatu 29 As Oy

Helsingin Väylä Oy

Helsingin Ympäristötalo Koy

Herttoniemen Pysäköinti Oy

Intiankatu 31 Koy

Itä-Pasilan Pysäköinti Oy

Jakomäen Kiinteistöt Oy

Kaapelitalo Koy

Kaisaniemen Metrohalli Koy

Kallahden Pysäköinti I Oy

Kampin Palvelutalo Koy

Kannelmäen Kiinteistöt Oy

Kantakaupungin Kiinteistöt Oy

Kaupinparkki Koy

Kivikon Pysäköinti I Oy

Kivikon Pysäköinti II Oy

Kontulan Kiinteistöt Oy

Kontulan Palvelutalo Oy

Kumpulän Kiinteistöt Oy

Käpylän Terveystalo Koy

Laajasalon Kiinteistöt Oy

Lasipalatsin Mediakeskus Oy

Lindheast As Oy

Länsi-Viikimäen Pysäköinti Oy

Malmin Kiinteistöt Oy

Markkinatie 10 As Oy

Malmin Liiketalo Oy

Malmin Pysäköintitalo Oy

Malminkartanon Kiinteistöt Oy

Markkinatie 10 As Oy

Maunulan Asunnot Koy

Helsingin Puusuutarintie 2-4 As Oy

Tinasepantie 48 Koy

Merimiehenkatu 12 As Oy

Mikonmäen Lastentalo Oy, fuusioituu 1.1.09

Mosaikkitorin Pysäköintilaitos Koy

Myllypuron Kiinteistöt Oy

Paciuksenkadun Pysäköinti Oy

Paciuksenkatu 4 As Oy

Pakkalantie 30 Koy

Paloheinän Palvelukeskus Koy

Palvelukeskus Albatross Oy

Parmaajanpuisto Koy

Pihlajiston Kiinteistöt Oy

Pikku-Huopalahden Kiinteistöt Oy

Pohjois-Haagan Kiinteistöt Oy

Helsingin Vanha Viertotie 22 As Oy

Puistolan Pankkitalo Koy

Puotilan Kiinteistöt Oy

Rastilankallion Pysäköinti Oy

Rastilankallion Päiväkoti Koy

Roihuvuoren Kiinteistöt Oy

Helsingin Keijukaistenpolku 4 As Oy

Laivalahdentori Koy

Ruskeapuisto Koy

Sepeteuskentä 35 Koy

Siilitien Kiinteistöt Oy

Suursuonkuja 4 Koy

Suutarilan Kiinteistöt Oy

Suutarilan Lampputie Koy

Säterintie 12 autopaikat Koy

Säterintie 2 Koy

Torpparinmäen korttelitalo Koy

Töölönlahden Pysäköinti Oy

Vallilan Kiinteistöt Oy

Vesalan Kiinteistöt Oy

Viikin viher- ja ympäristötietokeskus Koy

Virvatulentien Pysäköinti Oy

Vuosaaren Kiinteistöt Oy

Pieni Villasaarentie 2 As Oy

SIVISTYS- JA HENKILÖSTÖTOIMEN TOIMIALA (SJ)

Helsingin Liikuntahallit Oy

Helsingin seudun kesäyliopistosäätiö

Helsingin teatterisäätiö

Helsingin Uusi Jalkapalloareena Oy

Helsinki-instituutin säätiö

Helsinki-viikon säätiö

Jääkentäsäätiö

Helsingin Ice Sport Center Oy

Mäkelänrinteen Uintikeskus Oy

Seure Henkilöstöpalvelut Oy

Stadion-säätiö

UMO-säätiö

Urheiluhallit Oy

Mannerheimintie 54 As Oy

Pasilan Urheiluhalli Oy

Helsinginkatu 25 Koy

Vuosaaren Urheilutalo Oy

RAKENNUS- JA YMPÄRISTÖTOIMEN TOIMIALA (RYJ)

Gardenia-Helsinki Oy Ab

Helsingin Bussiliikenne Oy

Helsingin Palveluauto Oy

HelB-Fleet Oy

Transmation Oy

Pääkaupunkiseudun Kierrätyskeskus Oy

Ruskeasuon Varikkokiinteistö Oy

Työmaahuolto Oy Ab

SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMEN TOIMIALA (STJ)

Helsingin Seniorisäätiö

Oulunkylän sairaskotisäätiö

PosiVire Oy

OSAKKUUSYHTIÖT (OMISTUS 20-50%)

KAUPUNGINJOHTAJANTOIMIALA (KJ)

Art and Design City Helsinki Oy Ab

Finestlink Oy

Greater Helsinki Promotion Ltd Oy

Helsinki Business and Science Park Oy Ltd

Pääkaupunkiseudun Junakalusto Oy

Pääkaupunkiseudun Vesi Oy

Spinno-Seed Oy

Vantaan Energia Oy

KAUPUNKISUUNNITTELU- JA KIINTEISTÖTOIMEN TOIMIALA (KAJ)

Asemapäällykönkatu 5 Kiinteistö Oy

Eteläinen Rautatiekatu 14 b Asunto Oy

Finnsbackankumpu Asunto Oy

Haapaniemenkatu 7-9 Kiinteistö Oy

Helsingin Humalistonkatu 4 Kiinteistö Oy

Helsingin Karhusuontie 53 Asunto Oy

Helsingin Musiikkitalo Kiinteistö Oy

Helsingin Tapulikaupungintie 5 Koy

Itätori Kiinteistö Oy

Kaivonkatsojantien Pysäköinti Oy

Kartanonmetsäntie 13 Asunto Oy

Katajanokan Huolto Oy

Keskeisen Rannan Pysäköinti Oy

Kotitie 45-47 Asunto Oy

Kumpulantie 1 Kiinteistö Oy

Kurkimäen Huolto Oy

Kytösuoventien Pysäköinti Oy

Laajasalon palloiluhallit Kiinteistö Oy

Lehtisaaren Huolto Oy

Maatullinaukio Kiinteistö Oy

Kurkimäen Huolto Oy

Kytösuoventien Pysäköinti Oy

Laajasalon palloiluhallit Kiinteistö Oy

Lehtisaaren Huolto Oy

Maatullinaukio Kiinteistö Oy

Kurkimäen Huolto Oy

Kytösuoventien Pysäköinti Oy

Laajasalon palloiluhallit Kiinteistö Oy

Lehtisaaren Huolto Oy

Maatullinaukio Kiinteistö Oy

Kurkimäen Huolto Oy

Kytösuoventien Pysäköinti Oy

Laajasalon palloiluhallit Kiinteistö Oy

Lehtisaaren Huolto Oy

Maatullinaukio Kiinteistö Oy

Kurkimäen Huolto Oy

Kytösuoventien Pysäköinti Oy

Laajasalon palloiluhallit Kiinteistö Oy

Lehtisaaren Huolto Oy

Maatullinaukio Kiinteistö Oy

Kurkimäen Huolto Oy

Kytösuoventien Pysäköinti Oy

Laajasalon palloiluhallit Kiinteistö Oy

Lehtisaaren Huolto Oy

Maatullinaukio Kiinteistö Oy

Kurkimäen Huolto Oy

Kytösuoventien Pysäköinti Oy

Laajasalon palloiluhallit Kiinteistö Oy

Lehtisaaren Huolto Oy

Maatullinaukio Kiinteistö Oy

Kurkimäen Huolto Oy

Kytösuoventien Pysäköinti Oy

Laajasalon palloiluhallit Kiinteistö Oy

Lehtisaaren Huolto Oy

Maatullinaukio Kiinteistö Oy

Kurkimäen Huolto Oy

Kytösuoventien Pysäköinti Oy

Laajasalon palloiluhallit Kiinteistö Oy

Lehtisaaren Huolto Oy

Maatullinaukio Kiinteistö Oy

Kurkimäen Huolto Oy

Kytösuoventien Pysäköinti Oy

Laajasalon palloiluhallit Kiinteistö Oy

Lehtisaaren Huolto Oy

Maatullinaukio Kiinteistö Oy

Kurkimäen Huolto Oy

Kytösuoventien Pysäköinti Oy

Laajasalon palloiluhallit Kiinteistö Oy

Lehtisaaren Huolto Oy

Maatullinaukio Kiinteistö Oy

Kurkimäen Huolto Oy

Kytösuoventien Pysäköinti Oy

Laajasalon palloiluhallit Kiinteistö Oy

Lehtisaaren Huolto Oy

KUNTAYHTYMÄT

Helsinki on jäsenenä seuraavissa kuntayhtymissä:

Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä (HUS)
Kärkällä samkommun
Pääkaupunkiseudun yhteistyövaltuuskunta (YTV)
Uudenmaan liitto
Uudenmaan päihdehuollon jäsenkuntayhtymä

Kaupunginvaltuusto 2008

KAUPUNGINVALTUUTETUT

Kaupunginvaltuutettujen ja heidän varajäsentensä ryhmitys puolueittain äänimäärän mukaisessa järjestyksessä. (31.12.2008)

PERTTI NISONEN

Puheenjohtaja
Rakel Hiltunen, SDP

PERTTI NISONEN

I varapuheenjohtaja
Harry Bogomoloff, Kok

PERTTI NISONEN

II varapuheenjohtaja
Minerva Krohn, Vihr.

KANSALLINEN KOKOOMUS R.P.

Valtuutetut (27)

Zyskowitz, Ben
Asko-Seljavaara, Sirpa
Piha, Kirsi
Rihtiemi, Suvi
Bogomoloff, Harry
Sarkomaa, Sari
Vapaavuori, Jan
Luukkainen, Hannele
Hakola, Juha
Koskinen, Kauko
Lahti, Jere
Perkiö, Sanna
Taina, Matti
Leppä-aho, Pauli
Rautava, Risto¹
Wallden-Paulig, Irmeli

Varajäsenet (22)

Rauramo, Joonas
Rissanen, Laura
Wiksten, Milla
Heistaro, Sami
Nurmela, Tuomas
Pakarinen, Pia
Storhammar, Riina
Ranki, Risto
Hirvikallio, Matti
Sandbacka, Michael
Koskenvuori, Inka
Eklund, Merja
Suvio-Samulin, Aira

Snäll, Riitta
Kokko, Kristiina
Inkeroinen-Kalliokoski, Kirsti
Huotinen, Ulla
Kauti, Terhi
Hinkkanen, Anja
Peltonen, Juha
Lanamäki, Antti
Vanni, Mikko

SUOMEN SOSIALIDEMOKRAATTINEN PUOLUE R.P.

Valtuutetut (20)

Hiltunen, Rakel
Bryggare, Arto
Taipale, Ilkka
Donner, Jörn
Lipponen, Päivi
Anttila, Maija
Havasto, Tapio
Tenkula, Tarja
Saksala, Harri
Pajamäki, Osku
Lehtola, Kari (ero 1.7.2008 lukien)
Gartz, Astrid
Vehviläinen, Sirkka-Liisa

Mäki, Terhi
Lohi, Jyrki
Puura, Heli
Kalima, Kai¹
Vuorela, Antti
Kantola, Tarja²
Helo, Pentti
Tuomisto, Tero
(varsinaiseksi 1.7.2008 lukien)

Varajäsenet (19)

Tuomisto, Tero
(varsinaiseksi 1.7.2008 lukien)
Malinen, Jouko
Shakir, Aysu
Bergholm, Jorma
Hänninen, Tuula
Osman-Sovala, Zahra
Vuorenkoski, Vesa
Lehtonen, Hannele
Pikkarainen, Satu
Vermilä, Veikko
Vihervaara, Anita
Seppä, Elina

Kokko, Sari
Haltia, Mirva
Seila, Päivi
Jauhiainen, Olavi
Sänkiäho, Ritva
Gorschkow, Elena
Oksa, Mirka

VIHREÄ LIITTO R.P.

Valtuutetut (16)

Soininvaara, Osmo
Brax, Tuija
Krohn, Minerva
Sinnemäki, Anni
Sumuvuori, Johanna
Haavisto, Pekka
Abdulla, Zahra
Rantanen, Tuomas

Näre, Sari
Lehtipuu, Otto¹
Hellström, Sanna
Ingervo, Sirkku
Puoskari, Mari²
Helistö, Kimmo
Moisio, Elina
Alanko-Kahiluoto, Outi

Varajäsenet (17)

Chydenius, Jussi
Myllykoski, Pekka
Könkkölä, Kalle
Ikävalko, Suzan
Krohn, Leena
Kanerva, Inka
Väkiparta, Satu
Ylikahri, Ville

Nuorteva, Johanna
Viskari, Satu
Laine, Reiska
Bonsdorff, Kirsikka
Karhu, Jessica
Hautakorpi, Johanna
Wikla, Arto
Arffman, Ulla
Andersson, Annika

¹ Valtuustoryhmän puheenjohtaja

² Valtuustoryhmän varapuheenjohtaja

VASEMMISTOLIITTO R.P.			
Valtuutetut (8)		Varajäsenet (8)	
Ojala, Outi	Aarnipuu, Tiia ¹	Loukoila, Eija	Eräsaari, Leena
Arhinmäki, Paavo ²	Vikstedt, Tea	Kajos, Miina	Ravela, Reko
Puhakka, Sirpa	Siimes, Hanna-Kaisa	Harpf, Tiina	Mänttari, Alina
Saarnio, Pekka ¹	Kaunola, Reijo	Kaarela, Tiina	Konovalova, Tatiana
RUOTSALAINEN KANSANPUOLUE R.P.			
Valtuutetut (6)		Varavaltuutetut (5)	
Dahlberg, Birgitta ¹	Gadd, Sture	Liemola, Lasse	Finne-Elonen, Laura
Oker-Blom, Jan D. ²	Åhman, Göran	Brettschneider, Gunvor	Melin, Ingvar S.
Björnberg-Enckell, Maria	Johansson, Stefan	Zilliacus-Tikkanen, Henrika	
SUOMEN KESKUSTA R.P.			
Valtuutetut (4)		Varajäsenet (4)	
Kiviniemi, Mari ²	Peltokorpi, Terhi	Savolainen, Terttu	Huhtamäki, Martti
Kolbe, Laura	Molander, Sole ¹	Paasikivi, Annukka	Nevamäki, Riina
SUOMEN KRISTILLISEDEMOKRAATIT R.P.			
Valtuutetut (2)		Varajäsenet (2)	
Reinikainen, Pekka ¹	Ebeling, Mika ²	Miettinen, Hanna	Helimäki, Ilmari

PERUSSUOMALAISET R.P.

Valtuutetut (1)
Halme, Tony ¹ (ero 8.10.2008 lukien)
Sademies, Olli (varsinaiseksi 8.10.2008 lukien)

Varajäsenet (2)
Sademies, Olli² (varsinaiseksi 8.10.2008 lukien)
Kaltainen, Seppo (10.12.2008 lukien)

SUOMEN KOMMUNISTISEN PUOLUEEN JA ASUKASLISTAN VALTUUSTORYHMÄ

Valtuutetut (1)
Hakanen, Yrjö ¹

Varavaltuutetut (2)
Takkinen, Heikki
Salin, Olli²

Kaupunginhallitus 2008

PERTTI NISONEN

Puheenjohtaja
Suvi Rihtniemi, Kok

PERTTI NISONEN

I varapuheenjohtaja
Otto Lehtipuu, Vihr.

PERTTI NISONEN

II varapuheenjohtaja
Sirkka-Liisa Vehviläinen, SDP

JÄSENET	VARAJÄSENET
Puheenjohtaja Suvi Rihtniemi, Kok.	Lea Saukkonen
I varapuheenjohtaja Otto Lehtipuu, Vihr.	Tapio Laakso
II varapuheenjohtaja Sirkka-Liisa Vehviläinen, SDP	Vertti Kiukas
Juha Hakola, Kok.	Kauko Koskinen
Sanna Hellström, Vihr.	Kimmo Helistö
Tarja Kantola, SDP	Risto Meriläinen
Jouko Malinen, SDP	Anita Vihervaara
Elina Moisio, Vihr.	Mari Puoskari
Outi Ojala, Vas.	Jukka Lindeman
Jan D. Oker-Blom, RKP	Maria Björnberg-Enckell
Osku Pajamäki, SDP	Tiina Hiltunen
Terhi Peltokorpi, Kesk.	Sole Molander
Risto Rautava, Kok.	Pauli Leppä-aho
Ulla-Marja Urho, Kok.	Sirpa Asko-Seljavaara
Irmeli Wallden-Paulig, Kok.	Matti Enroth

Kaupunginjohtajan toimiala

PERTTI NISONEN

Kaupunginjohtaja Jussi Pajunen

- Kaupungin toiminnan ja talouden yleissuunnittelu
- Talousarvion valmistelu ja sen noudattamisen valvonta
- Keskitetty tilinpito
- Sisäinen tarkastus
- Energia- ja vesihuolto
- Satamatoiminta
- Elinkeinoasiat
- Valmiussuunnittelu
- Kansainväliset asiat
- Tiedotus- ja matkailuasiat

Kunnalliset liikelaitokset:

- Helsingin Energia (1 243)
- Helsingin Satama (254)
- Helsingin Vesi (323)

Virastot:

- Hallintokeskus (251)
- Talous- ja suunnittelukeskus (622)
- Tarkastusvirasto (20)

Suluissa kuukausi- ja tuntipalkkaisen henkilökunnan määrä

KAUPUNGINJOHTAJAN TOIMIALAN AVAINLUVUT	
KOKO KAUPUNKI	
Rahamenot, milj. euroa	5 676,4
KAUPUNGINJOHTAJAN TOIMIALA	
Toimintatulot, milj. euroa	957,3
Toimintamenot, milj. euroa	636,1
Toimintamenot/as., euroa	1 110
Investoinnit, milj. euroa	282,8
Henkilöstömäärä	2 713
Koko henkilöstöstä, %	7,0

Toimintatulot ja -menot sisältävät myös kaupungin sisäiset erät.

Talousskasvussa hidastumisen merkkejä

Kansainvälisen finanssikriisin vaikutukset ulotuivat Helsingin seudulle viiveellä. Alkuvuodesta tuotanto kasvoi vielä noin 5 prosentin vauhdilla. Vuoden viimeisellä neljänneksellä tuotanto väheni noin 0,5 prosenttia. Teollisuus, rakentaminen ja tukkukauppa taantuivat. Palvelualoilla kasvu jatkui, joskin tuntuvasti hidastuneena.

Työllisyyskehitys oli Helsingin seudulla muuta maata parempi. Helsingissä työpaikkoja oli keskimäärin 2,4 prosenttia edellisvuotista enemmän. Avoimet työpaikat vähenivät maltillisesti. Työttömiä oli keskimäärin 12 prosenttia edellisvuotista vähemmän. Loppuvuodesta väheneminen pysähtyi.

Vuoden lopussa Helsingissä oli noin 576 000 asukasta, lähes 8 000 edellisvuotista enemmän. Edellisen kerran kasvu oli näin suurta 12 vuotta sitten. Valtaosa kasvusta oli muuttovoittoa, mutta myös lapsia syntyi edellisvuotta enemmän. Helsingin seudulla oli vuoden lopussa yli 1,3 miljoonaa asukasta.

Kasvua ja kilpailukykyä

Tammikuussa varmistui Sipoon lounaisosan ja Vantaan Västerkullan kiilan liittäminen Helsinkiin vuoden 2009 alusta. Liitos mahdollistaa uusien asuntoalueiden kaavoittamisen kaupungin itäosiin.

Vuosaaren sataman avajaisia vietettiin marraskuussa. Satamatoimintojen siirtyminen pois Länsisatamasta ja Sörnäisten satamasta käynnisti uusien kaupunginosien toteuttamisen näille ranta-alueille.

Elinkeinostrategian toimeenpanoa jatkettiin määrätietoisesti. Kaupunginhallitus hyväksyi Pääkaupunkiseudun yhteisen kilpailukykystrategian. Helsingin Uusyrityskeskus ry:n ja NYP yrityspalvelun neuvontatoiminta keskitettiin uuteen Yritys-Helsinki -nimiseen palvelupisteeseen.

Talous- ja suunnittelukeskuksen taloushallintopalvelu-yksikkö päätettiin muuttaa kunnan liikelaitokseksi vuoden 2009 alusta. Konserniohjauksen tehostamiseksi kaupunginhallitukseen perustettiin konsernijaosto.

Tietotekniikkahankkeissa painopiste oli sähköisten palvelujen lisäämisessä. Verkkopalvelujen kehittämisessä kaupunki todettiin YK:n vertailussa maailman kolmanneksi parhaaksi ja sille myönnettiin Digital Governance in Municipalities Worldwide Survey 2007 -palkinto.

Liikelaitosten tulokset

Helsingin Energian liikevaihto, 694,4 milj. euroa, kasvoi 72 milj. euroa. Liikevaihtoa kasvatti sähkömarkkinoiden korkea hintataso sekä kotonneiden polttoainehintojen vaikutus lämpötariffeihin. Sähkön myyntiä vähensi kireä kilpailu, lämmön myyntiä poikkeuksellisen lämmin sää. Tulos ennen tilinpäätössiirtoja oli 274,9 milj. euroa, mikä on 12,4 milj. euroa edellisvuotista parempi. Helsingin Energian 61,9 milj. euron investoinneista pääosa kohdistui kaukolämpölaitoksiin ja -verkkoon.

Helsingin Veden liikevaihto pieneni hieman ja oli 101,1 milj. euroa. Ylijäämä ennen varauksia oli 2,9 milj. euroa eli selvästi edellisvuotta pienempi. Ylijäämää pienensivät Päijänne-tunnelin käyttökatsoksen aiheuttamat lisäkustannukset sekä jätevesiliikenteen jatkojalostusmenetelmien uudistaminen. Päijänne-tunnelin peruskorjauksen ajan raakavesi otettiin Vantaanjoesta. Juomaveden laatu pysyi koko ajan hyvänä. Investointeihin käytettiin 41,9 milj. euroa eli merkittävästi edellisvuosia enemmän. Ne kohdistuivat pääosin verkostojen saneerauksiin ja uusien alueverkkojen rakentamiseen.

Helsingin Sataman tavaraliikenteessä tuntui monien kauppakumppanimaiden taantumakehitys. Kokonaistavaraliikenne väheni noin 10 prosenttia edellisvuoden huippuluvuista. Matkustajamäärä kasvoi 8,9 miljoonaan. Liikevaihto oli 95,4 milj. euroa eli edellisvuoden tasolla. Ylijäämä ennen varauksia oli 24,8 milj. euroa. Kokonaisinvestoinnit olivat 145,5 milj. euroa, josta syksyllä valmistuneen Vuosaaren sataman investoinnit 135,1 milj. euroa.

Seutuyhteistyö tuloksellista

Pääkaupunkiseudun kaupungit hyväksyivät uuden yhteistyösopimuksen vuosiksi 2009 – 2012.

Helsingin seudun 14 kunnan hyväksi todettua yhteistyötä päätettiin jatkaa nykyisessä muodossa. Lohjan ja Porvoon kaupunkien kanssa päätettiin aloittaa neuvottelut yhteistyöhön osallistumisesta.

Seudun kuntien yhteistyönä valmistui Helsingin seudun maankäytön, asumisen ja liikenteen toteutusohjelma 2017 ja Helsingin seutu 2050, näkökulmia seutuvision -loppuraportti, joka toimii hyvänä pohjana vuonna 2009 laadittavalle Helsingin seudun MAL 2050 -visiolle.

Elintarvike-, vesi- ja ympäristönäytteiden tutkimuksiin erikoistunut Metropolilab aloitti toimintansa vuoden alussa. EVTEK-ammattikorkeakoulu ja Helsingin ammattikorkeakoulu Stadia yhdistyivät elokuun alussa Metropolia Ammattikorkeakouluksi.

Helsinki, Espoo, Vantaa ja Kauniainen päättivät perustaa yhteisen joukkoliikenneorganisaation sekä yhdistää vesi- ja viemärlaitostointonsa yhteiseen organisaatioon YTV:n jätehuoltotoiminnan kanssa. Uudistukset toteutetaan vuoden 2010 alusta.

Valtion kanssa solmittiin aiesopimukset seudun asunto- ja tonttitarjonnan lisäämiseksi, pääkaupunkiseudun liikennejärjestelmäsuunnitelman toteuttamiseksi sekä pitkäaikaisasunnottomuuden vähentämiseksi.

Itämeri kiinnostaa kansainvälisesti

Kaupunginvaltuusto hyväksyi kansainvälisen toiminnan uudet tavoitteet ja toimintaperiaatteet. Pääkaupunkiseudun vision mukaan Helsinki kehittyä tieteen, taiteen, luovuuden sekä hyvien palvelujen voimaan perustuvana innovaatio- ja liiketoimintakeskuksena.

Kansainvälisen toiminnan painopisteitä olivat nopean Berliini-Helsinki-Pietari -junayhteyden selvittäminen, Itämeren alueen yhteismarkkinoinnin edistäminen sekä Itämeren vesiensuojeluun tähtäävä haastekampanja. Helsinki-Tallinna Euregio -yhdistykselle laadittiin uusi strategia kaksoiskaupungin taloudellisen, sosiaalisen ja kulttuurisen yhteistyön edistämiseksi.

EU:n Itämeri-strategian valmisteluun liittyvä konferenssi ”Safe and Secure Baltic Sea Region”

järjestettiin Helsingissä yhdessä Euroopan komission ja Itämeren valtioiden neuvoston kanssa. Komission kanssa järjestettiin myös Euroopan kaupunginjohtajien ilmasto- ja energia-aloitteeseen liittyvä ”Covenant of Mayors” -konferenssi.

Pietarissa avattiin yhdessä Tampereen ja Kotkan kaupunkien sekä Uudenmaan liiton kanssa Helsinki-keskus edistämään elinkeinopolitiikkaa ja kaupunkisuhteita.

Matkailu- ja kongressitoimistolla oli yli puoli miljoonaa asiakasta. Risteilyliikenne toi Helsinkiin 350 000 matkustajaa.

Tietoa ja tapahtumia kaupunkilaisille

Uusi tapahtumayksikkö laajensi perinteisen Helsinki-päivän Helsinki-viikoksi. Senaatintorin uudenvuoden juhlan uutuus oli Valon vuodenaika-valoteos. Kansainvälisiä markkinointitapahtumia järjestettiin Pariisissa ja Berliinissä.

Kaupungintalokorttelia elävöitettiin avaamalla kaupungintalon aula kaupunkilaisten käyttöön. Aiemmin Jugendsalissa toiminut Helsinki-tiedotus tarjoaa siellä nyt Virka-Infossa neuvontapalveluja ja Virka-Galleriassa erilaisia näytelyjä.

Marraskuussa avattu uusi helsinkikanava.fi -sivusto välittää ylipormestarin asukasillat ja valtuuston kokoukset sekä suorina lähetyksinä että tallenteina internetissä.

Sipoosta ja Vantaalta liitettävien alueiden asukkaille tiedotettiin aktiivisesti Helsingin tarjoamista palveluista mm. jakamalla vuoden lopussa palveluopas joka kotiin. ■

Apulaiskaupunginjohtaja Pekka Sauri

- Julkinen liikenne
- Pelastustoimi
- Ympäristöasiat

Kunnalliset liikelaitokset:

- Helsingin Tekstiilipalvelu (99)
- HKL Helsingin kaupungin Liikennelaitos (1 071)
- Palmia (2 194)
- MetropoliLab (55)

Virastot:

- Hankintakeskus (50)
- Helsingin kaupungin Tukutori (23)
- Pelastuslaitos (677)
- Rakennusvirasto (1 963)
- Ympäristökeskus (160)

Suluissa kuukausi- ja tuntipalkkaisen henkilökunnan määrä

RAKENNUS- JA YMPÄRISTÖTOIMEN AVAINLUKUJA:	
Toimintatulot, milj. euroa	672,4
Toimintamenot, milj. euroa	751,2
Toimintamenot/as., euroa	1 311
Investoinnit, milj. euroa	170,5
Henkilöstömäärä	6 292
Koko henkilöstöstä, %	16,2

Toimintatulot ja -menot sisältävät myös kaupungin sisäiset erät.

Rakennus- ja ympäristötoimi

Ilmastonmuutosta torjuttiin

Ilmastonmuutokseen ja energiatehokkuuteen liittyvä asiantuntemus nousi keskeiseksi kaupungin rakentamisen ratkaisuisissa. Matalaenergiarakentamisen suunnittelu- ja rakennuttamisohje valmistui, ja matalaenergiarakentamisen kohteita oli käynnissä viisi. Rakennuksen energiankäytön tehokkuutta osoittava todistus, Display-merkki, on asennettu 117 kaupungin kiinteistöön.

Ilmansuojelun toimintaohjelma ja meluntorjunnan toimintasuunnitelma valmistuivat. Kaupunginhallitus hyväksyi pääkaupunkiseudun yhteistyönä laaditun ilmastostrategian. Valtuuston hyväksymät energiapolittiset linjaukset asettivat suuntaviivat lähivuosien ilmastotyölle.

Ympäristötoimen strategian painopisteitä ovat liikenne ja Itämeri sekä ilmastonmuutos ja siihen sopeutuminen. Turun ja Helsingin kaupunkien vuonna 2007 esittämä Itämeri-haaste laajeni kansainväliseksi.

Puhuva roskis oli vuoden hitti

Helsingiläisten tyytyväisyys katujen hoitoon on valtakunnallisen tutkimuksen mukaan parantunut. Kriittisin palaute koski jalankulku- ja pyöräteiden aurausta. Kyselytutkimus ”Miksi kaupunkilainen roskaa?” tarjosi eväitä mm. nuorille suunnattavaan viestintään.

Vuoden hitti oli Puhuva roskis. Neljä puhuvaa roskista kuuluivat julkisuuden henkilöiden ääniin, kun niihin heitti roskan. Keksintö keräsi huomiota maailmanlaajuisesti.

Noin 300 henkilöä ilmoittautui vapaaehtoisuuteen siistimään kaupunkia omatoimisesti. Perinteisiä siivoustalkoita järjestettiin 230, ja osallistujia niissä oli yhteensä 23 500.

Helsingin joukkoliikenteen matkustajamäärä

lisääntyi. Joukkoliikenteen kulkumuoto-osuuden kasvu ylitti ilahduttavasti tavoitteen. Vaikka raitiolinjojen rakennustyöt aiheuttivat runsaasti poikkeusjärjestelyjä, pystyttiin haitat matkustajille minimoimaan hyvällä yhteistyöllä. Raitiolinjasto laajeni linjan 9 aloittaessa elokuussa Kolmikulman ja Itä-Pasilan välillä.

Rakentamista riittää

Suurimpia valmistuneita katurakennushankkeita olivat raitiotie 9:n katutyöt Aleksis Kiven kadulla, Fleminginkadulla ja Porthaninkadulla sekä Teollisuuskadun parantaminen. Keskeisiä peruskorjauskohteita olivat Kalevankatu, Mikonkatu ja Mechelininkatu. Uusia katuja rakennettiin Eiranrannassa, Salmisaareissa, Ilmalassa, Hermaninrannassa, Arabianrannassa, Viikin Latokartanossa ja Vuosaaren satama- ja työpaikka-alueella.

Katujen, puistojen ja muiden viheralueiden hoitoa ja kehittämistä linjaavat aluesuunnitelmat valmistuivat Ala-Malmille, Eteläisiin kaupunginosiin, Itäkeskukseen ja Marjaniemeen, Jollakseen, Kaarelaan sekä Käpylään.

Uusia puistoja olivat Eiranrannan kortteli-alueen puistot, Toukolan rantapuisto, Viikinojanpuisto, Fallkullanpelto, Väinönlehto ja Lill-Kallvikinpuisto. Peruskorjausvuorossa olivat Liisanpuistikko, Alppiruusu- ja Aino Ackénin puisto ja Katri Valan puisto.

Rakennuttamisen kokonaisvolyymi kasvoi 78 %. Valmistuneita rakennuttamiskohteita olivat päiväkotirakennukset Vikkeri ja Inkivääri sekä perusparannuskohteet Laakson sairaalan rakennus 4 ja Högstadieskolan Lönkan/Tölö gymnasium.

Metron automaattisen kulunvalvontajärjestelmän toimittajan kanssa allekirjoitettiin sopimus

joulukuussa. Matalalattiaväliosian sarjatuotanto 1980-luvun nivelraitiovaunuun alkoi ja ensimmäinen vaunu valmistui joulukuussa.

Maaperää puhdistettiin mittavimmin asuinkäyttöön muutettavilla Ormuspellontien teollisuusalueella, Viikinmäen ampumarata-alueella ja Pasilan konepaja-alueella. Laajasalon öljysataman maaperän puhdistaminen aloitettiin.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi Viikin ympäristöalan hankesuunnitelman. Ympäristökeskuksen ja Helsingin yliopiston toimitilat valmistuvat vuonna 2011.

Villit kanit ja villi pysäköinti

Kaupunkipuita, pensaita ja muuta kasvillisuutta verotti voimakkaasti kasvava villikanikanta. Tuhojen estämiseksi tutkittiin kanikannan vähentämiskeinoja ja suojattiin puistojen kasvillisuutta.

Villiiä pysäköintiä yritettiin saada kuriin. Pysäköintivirhemaksuja annettiin 19 % edellisvuotta enemmän. Muun muassa joutokäynti, maastopysäköinti sekä suojateille ja jalkakäytävälle pysäköinti olivat esillä pysäköinninvalvonnan teema-viikoilla.

Toimintoja organisoitiin uudelleen

Kaupunginvaltuusto päätti rakentamispalvelunimisen uuden viraston perustamisesta vuoden 2009 alusta. Rakentamispalvelu tuottaa rakennusalan asiantuntija-, tuotanto- ja ylläpitopalveluja. Rakennusvirasto toimii jatkossa yleisten alueiden isäntänä, palveluiden ostajana ja julkisen rakentamisen asiantuntijana.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi joukkoliikenteen seudullisesta järjestämisestä vastaavan kuntayhtymän perustamisen joulukuussa. Uusi organisaatio aloittaa toimintansa 1.1.2010.

Helsingin ympäristölaboratorio ja Vantaan elintarvike- ja ympäristölaboratorio yhdistyivät vuoden alussa MetropoliLab -liikelaitokseksi. Jäsenkuntien virastot ja laitokset ovat laboratorion suurimmat asiakkaat. Ensimmäisenä vuotena kehitettiin ja yhtenäistettiin näytteenotto- ja analyysipalveluja. Talousarvion mukainen 210 000 analyysin tavoite ylittyi 22 %:lla.

Helsingin Tekstiilipalvelu päätettiin liittää Uudenmaan Sairaalapesula Oy:öön 1.1.2009 lukien. Kaupunki omistaa yhtiöstä 30 % ja HUS-kuntayhtymä 70 %. Muutos varmistaa kilpailukykyisten tekstiilihuoltopalvelujen saatavuuden myös jatkossa.

Tukkutori täytti 75 vuotta

Helsingin Tukkutori vietti 75-vuotisjuhlia. Tukkutorin toimintaa kehitetään mm. uudistamalla pakastamo, kehittämällä tukkutori- ja nou-totukkualueita ja avaamalla kuluttajille hyvän ruuan keskus. Tukkutorin vuokrausaste nousi uuteen ennätykseen.

Palmian asiakkaat olivat erityisen tyytyväisiä ateriapalvelujen kehittymiseen. Siivous- ja kiinteistöpalveluissa kehitettiin palvelujen laatua ja tarjontaa.

Hankintatoimi yhtenäisti kilpailutuskäytäntöjä, ohjeistusta ja asiakirjamalleja. Hankintakeskus laati hallintokeskuksen kanssa kaupungin intrasivuille hankintakäsikirjan hankintahenkilöstön käyttöön.

Pelastuslaitoksen henkilöstömäärä lisääntyi lähelle palvelutasopäätöksen edellyttämää tasoa. Valtionhallituksen hätäkeskuksen resurssivaje ja henkilökunnan vaihtuvuus vaikuttivat hoidonalkamisviiveen ylittymiseen eli puheluiden yhdistymiseen ja hoitotoimien alkamiseen. ■

Sosiaali- ja terveystoimi

Apulaiskaupunginjohtaja Paula Kokkonen

- Sosiaalitoimi
- Terveystoimi

Virastot:

- Sosiaalivirasto (11 883)
- Terveystoimi (8 824)

Suluissa kuukausi- ja tuntipalkkaisen henkilökunnan määrä

SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMEN AVAINLUKUJA:	
Toimintatulot, milj. euroa	234,2
Toimintamenot, milj. euroa	2 082,3
Toimintamenot/as., euroa	3 634
Investoinnit, milj. euroa	45,4
Henkilöstömäärä	20 707
Koko henkilöstöstä, %	53,2

Toimintatulot ja -menot sisältävät myös kaupungin sisäiset erät.

Ikäihmisille parempia palveluja

Helsingissä alkoi uudenlainen hyvinvointikeskustoiminta, jonka pilotteja olivat Kinaporin ja Riis-tavuoren palvelukeskukset sekä kaksi yhteistyö-järjestöjen toimipistettä. Hyvinvointikeskukset tarjoavat ikäihmisille uusia mahdollisuuksia hyvinvoinnista ja terveydestä huolehtimiseen. Uutta ovat mm. omatoimista terveydenhoitoa tukevat ITE-pisteet ja laajentuneet neuvontapalvelut.

Äkillisesti sairastuneiden potilaiden hoitoketjua onnistuttiin tehostamaan entisestään. Apuna tässä olivat terveystoimen hoitoketjuhoitajat. Heidän avullaan ja kotihoitoon tuen turvin onnistuttiin HUSin vuodeosastoilta kotiuttamaan tai ohjaamaan kevyempään jatkohoitoon kolmannes niistä potilaista, joiden oli arvioitu olevan terveystoimen akuuttisairaanhoidon tarpeessa. Joustava ostopalvelupaikkojen käyttö varmisti osaltaan hoitoketjujen sujuvuuden.

Kaupunginvaltuuston linjausten mukaisesti vanhustenhoidon palvelurakennetta kevennettiin vähentämällä pitkäaikaissairaalasta 50 sairaansijaa. Sosiaalivirasto puolestaan lisäsi vastaan määrän palveluasumispaikkoja.

Uusi palvelustrategia tarjoaa vaihtoehtoja

Vuoden lopussa valmistui sosiaaliviraston uusi palvelustrategia. Sosiaalilautakunta hyväksyi sen tammikuussa 2009. Strategia on johtamisen väline, joka jäsentää uudella tavalla sosiaalipalvelujen tuotantotapoja. Palvelustrategian lähtökohtana on joustava monituottajamalli, joka perustuu sosiaaliviraston omiin palveluihin ja strategisiin kumppaneihin. Päättävöitteitä ovat sosiaalialan markkinoiden edistäminen, palveluvaihtoehtojen lisääminen, omais- ja perhehoidon tukeminen

sekä kansalaisyhteiskunnan vahvistaminen. Valmistelu toteutettiin uudenaikaisena yhteistyönä sosiaalilautakunnan, sosiaaliviraston johdon, henkilöstön, järjestöjen, RAY:n ja yrittäjien kanssa.

Lasten päivähoito ylittää kuntarajat

Elokuun alusta pääkaupunkiseudulla asuvat perheet saivat oikeuden hakea lapselleen kunnallista päivähoitopaikkaa myös toisen kunnan alueelta. Kunnat määrittivät ns. päivähoitoon yhteiskäyttöalueet, joilla asuvat perheet voivat hakea lapselle päivähoitopaikkaa yli kuntarajojen. Pääkaupunkiseudun kuntien yhteistyö jatkui myös VKK-metron eli varhaiskasvatuksen kehittämis-yksikköhankeen kautta. Helsinki, Espoo, Vantaa ja Kauniainen toteuttivat yhteisen asiakastyty-tyäisyyskyselyn. Yli 85 prosenttia vastaajista antoi Helsingissä päivähoitoon toimivuudesta yleisarvosanaksi erittäin hyvä tai melko hyvä.

Lapsia ja nuoria kuunnellaan

Lapsiperheiden palveluissa valmisteltiin uuden lastensuojelulain edellyttämää lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaa 2009 - 2012. Sitä työstettiin yhteistyössä opetus-, nuoris- ja terveystoimen sekä HUSin ja tietokeskuksen kanssa. Sosiaalivirastosta mukana oli lapsiperheiden palvelujen lisäksi aikuispalvelut ja päivähoito. Valmistelussa on kuultu laajasti kentän työntekijöitä, lapsia, nuoria sekä perheitä. Eri hallintokuntien edustajat ja moniammatilliset verkostot ovat tuottaneet tietoa lasten ja nuorten hyvinvoinnista ja palvelujen toimivuudesta. Hyvinvointisuunnitelmaan liittyen on perustettu wellsi.fi -sivut. Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman valmistelu jatkuu vuonna 2009.

MARI HOHTARI

Asuntoja 750 asunnottomalle

Helsingin kaupunki solmi syyskuussa valtion kanssa aiesopimuksen pitkäaikaisasunnottomuuden vähentämiseksi. Helsingin tavoite on puolittaa kaupungin pitkäaikaisasunnottomuus vuoteen 2011 mennessä. Tämä merkitsee asumisratkaisun järjestämistä noin 750 pitkäaikaisasunnottomalle. Sosiaaliviraston toimeenpanosuunnitelman mukaan asuntoloita muunnetaan tuetun asumisen yksiköiksi, perustetaan uusia asumisyksiköitä ja hankitaan pienasuntoja. Ensimmäinen uusi asumisyksikkö aloitti toimintansa Suutarilassa loppuvuodesta.

Kaikki hallintokunnat edistämään helsinkiläisten terveyttä

Helsinkiläisten elämäntapamuutoksia tuettiin kaupunkitasoisella Savuton Helsinki -ohjelmalla (2007 – 2015). Ohjelma haastoi Helsingin kaupungin hallintokunnat ja kansanterveysjärjestöt terveyskeskuksen johdolla tukemaan helsinkiläisiä kohti savuttomuutta. Konkreettisia toimenpiteitä olivat Savuton kaupunki -kylttien ilmestyminen kaupungin tiloihin sekä maaliskuussa toteutettu Armaan päivän kysely, jossa terveydenhuollon toimipisteissä asioivilta kysyttiin tupakkoinnista.

Kaupunginjohtaja kehotti keväällä kaikkia hallintokuntia käyttämään terveyskeskuksen laatimaa Päätösesitysten valmistelu ja nopea terveysvaikutusten arviointi -ohjetta asioiden valmistelussa. Hallintokuntia alettiin syksyllä kouluttaa arvioimaan terveysvaikutuksia.

Herttoniemen alueella jatkettiin Terveellinen kaupunginosa -ohjelmaa (2007 – 2011). Sen keskeisenä ajatuksena on laaja yhteistyö kaupunki-

laisten, kaupungin eri hallintokuntien, yritysten ja järjestöjen välillä. Tavoitteena on kehittää tosielämän testiympäristössä (Living Lab) terveyden edistämisen uudenlaisia palveluja ja toimintamalleja. Vuoden 2008 aikana ohjelmassa käynnistyi neljä erillistä projektia.

Huomio syrjäytymisvaarassa oleviin

Syrjäytymisvaarassa olevien helsinkiläisten terveyttä edistettiin vakiinnuttamalla Aurooran sairaalan yhteydessä toimivan Erityishoidon poliklinikan toiminta. Poliklinikka hoitaa psyykkisesti oirehtivia, käytösongelmiensa vuoksi vaaralliseksi koettuja potilaita, joiden on vaikea hakeutua tavanomaisiin psykiatriisiin palveluihin. Syksyllä aloitettiin myös päihdepotilaiden korvaushoito terveysasemilla.

Vanhusten syrjäytymistä ehkäistiin kotihoidon Lupaava-hankkeessa yhteistyössä Helsingin yliopiston kanssa. Nuorten miesten syrjäytymistä ehkäisevän Aikalisä -hankkeen jatkoksi suunniteltiin yhteistyössä sosiaaliviraston, opetusviraston ja Stakesin kanssa toimia, joilla voitaisiin tukea nuoria suorittamaan ammatillinen tutkinto loppuun asti. ■

PERTTI NISONEN

Apulaiskaupunginjohtaja Tuula Haatainen

- Yleissivistävä ja ammatillinen koulutus sekä yleissivistävä aikuisopetus
- Kirjastopalvelut
- Kulttuuriasiat
- Liikunta ja urheilu
- Nuorisotoimi
- Tutkimus- ja tilastotoimi
- Henkilöstöpolitiikka
- Työllisyysasiat

Virastot:

- Henkilöstökeskus (104)
- Kaupunginkirjasto (543)
- Kaupunginmuseo (80)
- Kaupunginorkesteri (113)
- Kaupungin taidemuseo (65)
- Korkeasaaren eläintarha (79)
- Kulttuuriasiainkeskus (119)
- Liikuntavirasto (475)
- Nuorisosiainkeskus (388)
- Opetusvirasto (5 901)
- Ruotsinkielinen työväenopisto (33)
- Suomenkielinen työväenopisto (124)
- Tietokeskus (75)
- Työterveyskeskus (168)

Suluissa kuukausi- ja tuntipalkkaisen henkilökunnan määrä

SIVISTYS- JA HENKILÖSTÖTOIMEN AVAINLUKUJA:	
Toimintatulot, milj. euroa	61,7
Toimintamenot, milj. euroa	797,0
Toimintamenot/as., euroa	1 391
Investoinnit, milj. euroa	69,9
Henkilöstömäärä	8 267
Koko henkilöstöstä, %	21,2

Toimintatulot ja -menot sisältävät myös kaupungin sisäiset erät.

Sivistys- ja henkilöstötoimi

Pienempiä opetusryhmiä lukioissa ja peruskouluissa

Peruskoulujen opiskelijamäärä laski lähes tuhannella oppilaalla edelliseen vuoteen verrattuna. Perusopetuksen erityisoppilaiden ja maahanmuuttajataustaisten oppilaiden sekä lukioissa ja ammattikoulussa opiskelevien lukumäärät kasvoivat edelleen. Perusopetuksessa ja lukioissa lisättiin opetustunteja. Lisäysten ansiosta opetus voidaan toteuttaa entistä pienemmissä ryhmissä.

Eurooppa-koulu aloitti toimintansa. Suomi-kiina -opetus käynnistyi Meilahden ala- ja yläasteen kouluissa. Ammatillisessa koulutuksessa tavoitteena on aloittaa englanninkielinen opetus. Sitä varten käynnistettiin mittava opettajien englanninkielinen koulutus.

Opetustoimen sähköiset palvelut paranivat: vanhemmat voivat nyt ilmoittaa lapsensa sähköisesti kouluun Wilma-liittymän kautta.

Kirjastolle kaksi laatupalkintoa

Kulttuurikeskus edisti kaupunkilaisten kulttuuritoimintaa jakamalla yhteensä 500 avustusta kulttuuritoimijoille ja -tapahtumille. Keväällä kulttuurikeskus toteutti Pariisissa Helsinki-torin, jossa esiteltiin Helsinkiä ja sen kulttuuriosuutta. Maahanmuuttajien Infopankki-verkkopalvelua kehitettiin voimakkaasti, ja siitä tuli selkeästi valtakunnallinen toiminto.

Kaupunginkirjastossa erityisen ilon aihe oli Suomen laatupalkinnon 2008 saaminen julkisen sektorin ja yleishyödyllisten yhteisöjen sarjassa. Lisäksi Kirjasto 10 sai Suomen laatuinnovaatiopalkinnon. Pääkaupunkiseudun kirjastojen Hel-Met-aineistohaun käyttö kasvoi edelleen ja palvelu on nykyään erittäin hyvin tunnettu.

Keskustakirjastohankkeen valmistelu etenee. Hankkeesta julkaistiin raportti Keskustakirjasto – Metropolin sykkivä sydän.

Kunnallisvaalit kiinnostivat nuoria

Nuorisosiainkeskuksen vetämä Nuorten Ääni -toimitus oli mukana toteuttamassa kunnallisvaalien alla nuorten vaalikonetta, johon nuoret työstivät kysymykset. Vaalikonetta käytettiin 230 000 kävijää. Lisäksi IRC-Galleriassa järjestettiin vaalipaneelikeskusteluja.

Talviloman aikana Kaapelitehtaalla järjestettiin viikon mittainen Reaktori -tapahtuma, jossa oli mahdollisuus tutustua erilaisiin kulttuuriin ja liikunnallisiin harrastuksiin, nuorisjärjestöjen toimintaan, saada apua ja neuvoa ja tietenkin tavata muita nuoria. Tapahtumassa oli kävijöitä yli 12 000.

Sivistystahtoa ja liikunnan iloa

Suomenkielinen työväenopisto on edelleen maamme suurin vapaan sivistystyön oppilaitos. Ruotsinkielinen työväenopisto, Arbis, on puolestaan Suomen suurin ruotsinkielinen vapaan sivistystyön oppilaitos. Yhdessä nämä opistot tuottivat yli 120 000 opetustuntia opiskelijoidensa iloksi ja hyödyksi.

Liikuntahulinat Liikuntamyllyssä saivat lapsiperheet liikkeelle. Uusi senioriliikuntaan soveltuva kuntosali Töölön Kisahallissa ja Liikuntamyllyn Seniorisäpinät innostivat ikääntyneitä liikkumaan. Lauha talvi toi ennätysmäärän luiselijoita tekojääkenteille.

Kuntalais- ja asiakaskyselyjen perusteella helsinkiläiset olivat tyytyväisiä liikuntapalveluihin. Helsinkiläisten mielestä erityisesti uimarantojen,

PERTTI NISONEN

maauimaloiden ja urheilu- ja pelikenttien palvelut ovat kehittyneet viime vuosien aikana.

Korkeasaaren eläintarhassa vieraili jälleen noin puoli miljoonaa kävijää. Vuodelta 1884 oleva ravintola Pukki kunnostettiin. Luonnossa uhanalaisille kuningasmerikotkille valmistui uusi lentotarha.

Näyttelyt ja museot suosittuja, orkesterilla juhlavuosi

Taidemuseon näyttelyt houkuttivat kävijöitä. Eri-tyisen suosittuja olivat Jugendsalin näyttelytoiminnan päätteeksi avattu Havis Amanda -näyttely, Tennispalatsin Pixar -näyttely sekä Meilahdessa Tretjakovin gallerian kanssa yhteistyönä toteutettu näyttely Maaginen maisema.

Kaupunginmuseon kävijämäärät kaksinkertaistuivat edelliseen vuoteen verrattuna. Tärkein syy huimaan nousuun oli vuoden alussa voimaan tullut pääsymaksuttomuus. Myös museon viestintää on tehostettu.

Kulttuurikeskus Korjaamo avattiin kaupunginmuseon, kulttuuriasiainkeskuksen ja Kulttuuritehdas Korjaamon yhteistyönä. Uusi kulttuurikeskus mahdollistaa Ratikkamuseon kehittämisen aiempaa vuorovaikutteisemmaksi. Sederholmin talon Kustavilainen kahvila houkutti vajaan viikon aikana lähes 10 000 kävijää.

Kaupunginorkesteri jatkoi kevätkaudella 125-vuotisjuhlintaansa levytyksin, joissa solisteina lauloivat Juha Uusitalo, Soile Isokoski ja Matti Salminen. Juhlakausi huipentui konserttikiertueisiin Saksaan ja Viroon. Orkesterin ylikapellimestari John Storgårds vei orkesterin ensivierailulle Kiinaan. Marraskuussa orkesteri sai Pariisissa arvostetun Diapason d'Or -palkinnon Kullervo-levytyksestään.

Työhyvinvointi keskeinen kehittämiskohde

Henkilöstö vastasi työhyvinvointikyselyyn entistä aktiivisemmin. Samalla odotukset kyselyn hyödyntämisestä työyhteisöissä kasvoivat.

Henkilöstön saatavuutta tuettiin oppisopimuskoulutuksella ja rekrytointikoulutuksella. Kaupungin tunnettuutta työnantajana edistettiin mm. osallistumalla lukuisiin rekrytointitahtumiin.

Maahanmuutto-osasto kehitti yhteistyössä eri hallintokuntien kanssa maahanmuuttajapalveluita ja niiden linjauksia. Muun muassa maahanmuuttajien sähköisten ja henkilökohtaisten neuvontapalveluiden kehittäminen eteni ripeästi.

Työterveydessä on entistä enemmän kiinnitetty huomiota työhön liittyvään hyvinvointiin. Tavoitteena on ollut edistää työn terveysvaikutuksia ja ennakoida siihen liittyviä riskejä. Työterveyskeskuksessa kehitetyt varhaisen tuen ja työhyvinvoinnin johtamisen toimintamallit ovat herättäneet paljon kiinnostusta ja edustavat alan parhaita käytäntöjä.

Monipuolista tietoa verkosta

Tietokeskuksen tuottama monipuolinen tieto on tarjolla myös internetissä. Tietoa saa mm. väestökehityksestä, väestön hyvinvoinnista, osaamisesta ja koulutuksesta, Helsingin ja seudun yritystoiminnasta ja kilpailukyvystä sekä asuntoasioista, kunnallisvaaleista, kulttuuritarjonnasta ja kuntataloudesta. Kaupunginarkistossa valmistui arkistotietokanta SINETTI, joka vietiin myös internetiin. ■

Apulaiskaupunginjohtaja Hannu Penttilä

- Kaavoitus
- Muu maankäytön suunnittelu
- Kiinteistötoimi
- Rakennusvalvonta
- Asuntopolitiikka
- Asuntoasiat

Virastot:

- Asuntotuotantotoimisto (48)
- Kaupunkisuunnitteluvirasto (288)
- Kiinteistövirasto (483)
- Rakennusvalvontavirasto (117)

Suluissa kuukausi- ja tuntipalkkaisen henkilökunnan määrä

KAUPUNKISUUNNITTELU- JA KIIENTEISTÖTOIMEN AVAINLUKUJA:	
Toimintatulot, milj. euroa	541,0
Toimintamenot, milj. euroa	208,8
Toimintamenot/as., euroa	364
Investoinnit, milj. euroa	126,2
Henkilöstömäärä	936
Koko henkilöstöstä, %	2,4

Toimintatulot ja -menot sisältävät myös kaupungin sisäiset erät.

Kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötoimi

Taloudellisen suhdanteen raju muutos loppukesällä teki vuodesta varsin poikkeuksellisen. Keväällä, jolloin hyväksyttiin sekä Helsingin oma että Helsingin seudun 14 kunnan yhteinen maankäytön ja asumisen toteutusohjelma vuoteen 2017 saakka, rakentamisen suhdanne oli kuummentunut ja inflaatio-odotukset korkeat. Keväällä allekirjoitettiin myös seudun kuntien ja valtion aiesopimus asuntotuotannon ja tonttitarjonnan lisäämiseksi.

Maailmanlaajuisen finanssi- ja talouskriisin vaikutuksia voitiin aluksi vain arvailla: korkotaso lähti ensin jyrkkään nousuun ja loppuvuodesta yhtä selvään laskuun. Kaupunki piti kiinni tavoitteestaan tehdä vahva, vapautuviin satama-alueisiin investoiva budjetti ja rakentaa Helsinkiin vuosittain 5000 uutta asuntoa, joista viidennes valtion tukemaa vuokra-asuntotuotantoa. Vuosaaren suursataman valmistuminen marraskuussa hiljensi kantakaupungin satamat. Valtuusto hyväksyi Sörnäisten-Hermanninrannan eli Kalasataman, Kuninkaantammen ja Kruunuvuorenrannan osayleiskaavat. Kaupunkisuunnittelulautakunnan hyväksymät asemakaavat sisälsivät 442 000 kerrosneliometriä asuntorakentamista ja 451 000 kerrosneliometriä toimitilarakentamista.

Kaupungille ja seudulle visio

Helsingin ja seudun kasvu on olennainen osa Suomen menestystä ja Helsingin menestys riippuu koko seudusta. Tavoitetilanteessa kaupunki ja seutu kasvavat eheänä ja ympäristön laatua parantaen. Tulevaa maankäyttöä hahmotellaan kehityskuvaraportissa ”Kaupungista seutu ja seudusta kaupunki”. Kansainvälisen Greater Helsinki Vision 2050 -ideakilpailun voittajatöitä jatkajalostettiin konsulttityönä.

Kruunuvuorenrannasta raitiotiesilta keskusta

Yksi Kruunuvuorenrannan suunnittelun lähtökohta on joukkoliikenneyhteys keskusta. Kau-

punginvaltuusto hyväksyi jatkovalmistelun pohjaksi raitiotie- ja siltavaihtoehtojen välillä Laajasalo–Korkeasaari–Sompasaari–Kruununhaka. Laajasalon joukkoliikenteen suunnittelussa vauhdutetaan tehostettuun raitiotieratkaisuun.

Koivusaaren suunnittelu käynnistyi

Lauttasaaren länsipuolella sijaitsevaan Koivusaareen on tarkoitus rakentaa länsimetron asema ja sen ympärille merellinen asunto- ja työpaikka-alue. Koivusaaren suunnitteluun liittyvään kansainväliseen ideakilpailuun saatiin yli sata ehdotusta. Samalla testattiin uutta käytäntöä, jossa yleisö sai vapaasti kommentoida kilpailutöitä ennen tuomariston päätöstä.

Liitosalueelle suunnitteluperiaatteet

Korkein hallinto-oikeus vahvisti valtioneuvoston päätöksen liittää Sipoon lounaisosa ja Vantaan kaakkoiskulma Helsinkiin vuoden 2009 alusta. Alueen suunnitteluperiaatteet tähtäävät joukkoliikenteeseen tukeutuvaan noin 30 000 asukkaan pientalokaupunkiin. Liitosalueella yhteistyötä tehdään Vantaan, Sipoon, Porvoon ja alueen maakuntaliittojen kanssa.

Laituri avasi ovensa

Kaupunkisuunnitteluvirasto avasi kesällä vanhan linja-autoaseman rakennukseen uuden näyttelytilan ja infopisteen, Laiturin, jossa voi tutustua Helsingin suunnitelmiin ja kehityshankkeisiin. Laiturilla vieraili vuoden loppuun mennessä reilut 16 000 kävijää.

Kiinteistötoimi ja -talous vahvassa vedossa

Kiinteistötoimelle vuosi oli taloudellisesti menestyksellinen. Toimintakate oli 355 miljoonaa euroa eli lähes neljä prosenttia talousarviota suurempi. Maanmyyntituloja kertyi 46,4 miljoonaa euroa. Talonrakennukseen investoitiin 146,2 miljoonaa euroa.

Liitosalueen koulu- ja päiväkotikysymykset ratkesivat, kun Sipoon kunnanhallitus ja Helsin-

gin kiinteistölautakunta hyväksyivät vuokrasopimuksen marraskuussa. Liitosalueella käynnistettiin myös kartastotyöt ja paikkatietojen hankinta sekä maa- ja kallioperätietojen inventointi ja hankinta.

Vuonna 2010 päättyvien noin 100 maanvuokrasopimuksen jatkamista käsiteltiin kiinteistölautakunnassa. Esitystä edelsi osapuolten vilkas vuoropuhelu. Uusi valtuusto päättäneen vuokrasopimusten keväällä 2009.

Musiikkitalon rakentaminen eteni suunnitelman mukaisesti. Rakennus valmistuu keväällä 2011. Kaupungintalo- eli Torikortteleiden elävöittämiseen liittyvät ensimmäiset vuokrasopimukset tehtiin.

Tilakeskuksen muuttamisesta liikelaitokseksi valmisteltiin esitys, jonka kaupunginhallitus kuitenkin hylkäsi. Geoteknisen osaston pohjatutkimustehtävät siirtyivät uuteen Rakentamispalveluun vuoden 2009 alussa.

Rakentaminen suistui huipulta pohjalle

Vielä alkuvuodesta kohtuullisena jatkunut rakentamisen tahti hiljeni loppukesällä. Merkkejä tästä oli tosin saatu jo alkuvuonna, kun erityisesti kalleimpien omistusasuntokohteiden aloituksia lykättiin tai jo aloitettuja hankkeita keskeytettiin. Alkusyöksystä finanssi- ja rahoituskriisi romahdutti kysynnän ja omistusasuntotuotanto pysähtyi lähes tyystin. Kaupungin investointien korkea taso mahdollistaa kuitenkin mittavan uudisrakentamisen ja korjaamisen sekä uusien alueiden infrastruktuurin rakentamisen myös jatkossa.

Myönnettyjen rakennuslupien kuutiot vähenivät edellisvuoden 5,16 miljoonasta kuutiometristä 3,45 miljoonaan kuutioon eli 31 prosenttia. Lupahakemusten määrä väheni vain 5 prosenttia.

Rakennusvalvontavirasto otti käyttöön uuden operatiivisen tietojärjestelmän ja valmistautui sähköiseen asiointiin. Sipoon rakennusvalvonnan arkistosta siirrettiin liitosaluetta koskeva piirustusaineisto Helsingin rakennusvalvontaan.

Pääkaupunkiseudun rakennusvalvontaorganisaatiot perustivat lokakuussa toistakymmentä työryhmää selvittämään yhteisiä käytäntöjä ja toimintatapoja.

Asuntomarkkinoilla kylmenevää

Ennakkotiedon mukaan Helsingissä valmistui kertomusvuonna yhteensä noin 2800 asuntoa.

Kaupunki käynnisti omana tuotantona 543 asunnon rakentaminen. Vajausta MA-ohjelman tavoitteisiin oli 957 asuntoa. Vajaus oli suurin ARA-vuokra-asunnoissa, mikä johtui osittain tonttien vähyydestä. Kaupungin omistusasuntotuotanto sopeutettiin hiljennisiin asuntomarkkinoihin ja kohteista käynnistettiin ainoastaan yksi, Asunto Oy Helsingin Hehku -niminen 40 asunnon kohde Arabianrantaan. Suunnitelmia oli valmiina useiden hankkeiden käynnistämiseksi.

Vuoden aikana asuntotuotantotoimiston rakennuttamana valmistui 204 vuokra-asuntoa, 74 asumisoikeusasuntoa, 38 hitasomistusasuntoa ja 95 sääntelemätöntä, Aurinkolahteen rakennettua omistusasuntoa. Asumisoikeusasuntojen kysyntä säilyi hyvänä.

Peruskorjauksia käynnistettiin 779 asunnossa ja niitä valmistui 1434 asunnossa. Peruskorjauksissa kiinnitettiin huomiota elinkaarikustannuksiin ja energiatehokkuuteen.

Asuntotuotantotoimikunta- ja toimisto viettivät 60-vuotisjuhliansa juhlaharjannostajaisten merkeissä Laajasalossa. Laajasalon Kiinteistöt Oy:n peruskorjausten yhteydessä rakennettiin 54 uutta asuntoa 70-luvun kerrostalojen katoille. ■

Tilinpäätöstiedot 2008

Helsingin kaupungin vuoden 2008 tilikauden tulos oli 290,7 milj. euroa ja tilikauden ylijäämä varausten ja rahastojen muutosten jälkeen 292,3 milj. euroa. Liikelaitosten osuus ylijäämästä oli yhteensä 244,7 milj. euroa ja muun toiminnan osuus 47,6 milj. euroa.

Toimintakate oli 2 116,7 milj. euroa. Se on 158,6 milj. euroa ja 8,1 prosenttia suurempi kuin vuonna 2007. Toimintatuotot kasvoivat edellisestä vuodesta 7,8 prosenttia ja toimintakulut 8,4 prosenttia. Liiketoiminnan toimintatuotot ja -kulut kasvoivat muuta toimintaa enemmän. Muun toiminnan toimintatulot kasvoivat 5,7 prosenttia ja toimintakulut 6,4 prosenttia. Muun toiminnan tuottojen ja kulujen kasvuprosentteihin vaikuttaa ammattikorkeakoulun yhtiöittäminen 1.8.2008 lukien.

Verotulot kasvoivat edelliseen vuoteen verrattuna 6,6 prosenttia. Kunnallisveron kasvu oli 6,1 prosenttia ja yhteisöveron kasvu 10 prosenttia. Verotuloja kertyi 81,9 milj. euroa enemmän kuin talousarviossa oli arvioitu. Tästä kunnallisveron osuus oli 50 milj. euroa, yhteisöveron osuus 30 milj. euroa ja kiinteistöveron osuus 2 milj. euroa.

Valtionosuudet toteutuivat lähes talousarvion mukaisina. Valtionosuuksia kertyi hieman vähemmän kuin edellisenä vuonna.

Rahoitustuloja ja -menoja kertyi edellisvuotta enemmän johtuen vuoden aikana tapahtuneesta korkotason noususta.

Vuosikate oli 539,8 milj. euroa, mikä on 5 milj. euroa pienempi kuin vuonna 2007. Vuosikate osoittaa tulo-rahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin.

TILINPÄÄTÖKSEN TUNNUSLUVUT

Tuloslaskelman tunnusluvut	2008	2007
Toimintatuotot toimintakuluista, %	42,9	43
Vuosikate, milj. euroa	539,8	544,8
Vuosikate % poistoista	181,3	182,4
Vuosikate, euroa/asukas	942	959
Vuosikate ilman liikelaitoksia, euroa/asukas	306	294
Asukasmäärä	573 011	568 400
Rahoituslaskelman tunnusluvut	2008	2007
Investointien tulo-rahoitus, %	77,9	85,3
Pääomamenojen tulo-rahoitus, %	74	70
Lainanhoitokate	5,9	4,5
Rahavarat 31.12., 1000 euroa	684 448	780 553
Kassan riittävyys, päivää	55	67
Taseen tunnusluvut	2008	2007
Omavaraisuusaste, %	77,5	76,9
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	33,4	35,3
Lainakanta, 31.12. milj. euroa	659	718
Lainat, euroa/asukas	1 150	1 263
Lainasaamiset, 31.12. milj. euroa	999	1 021
Konsernitaseen tunnusluvut	2008	2007
Omavaraisuusaste, %	62,6	62,5
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	76,1	83,3
Konsernin lainakanta, milj. euroa	2 941	2 881
Konsernin lainakanta, euroa/asukas	5 132	5 069
Konsernin lainasaamiset, milj. euroa	443 853	456 937
Konsernin lainasaamiset, euroa/asukas	775	804

Vuoden 2008 tilinpäätöksen tunnuslukujen laskentakaavat

Tuloslaskelman tunnusluvut

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista

= 100 * Toimintatuotot / (Toimintakulut – Valmistus omaan käyttöön)

Vuosikate prosenttia poistoista

= 100 * Vuosikate / Poistot ja arvonalentumiset

Vuosikate, euroa/asukas

Kuntakohtainen tavoitearvo tunnusluvulle saadaan jakamalla keskimääräinen investointitaso asukasmäärällä.

Rahoituslaskelman tunnusluvut

Investointien tulo-rahoitus, %

= 100 * Vuosikate / Investointien omahankintameno

Pääomamenojen tulo-rahoitus, %

= 100 * Vuosikate / (Investointien omahankintameno + Antolainojen nettolisäys + Lainanlyhennykset)

Lainanhoitokate

= (Vuosikate + Korkokulut) / (Korkotuotot + Lainanlyhennykset)

Rahavarat 31.12.

= Rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset

Kassan riittävyys, päivää

= 365 pv x Rahavarat 31.12. / Kassasta maksut tilikaudella

Taseen tunnusluvut

Omavaraisuusaste, %

= 100 * (Oma pääoma + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset) / (Koko pääoma – Saadut ennakot)

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

= 100 * (Vieras pääoma – Saadut ennakot) / Käyttötulot

Lainakanta 31.12.

= Vieras pääoma – (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat)

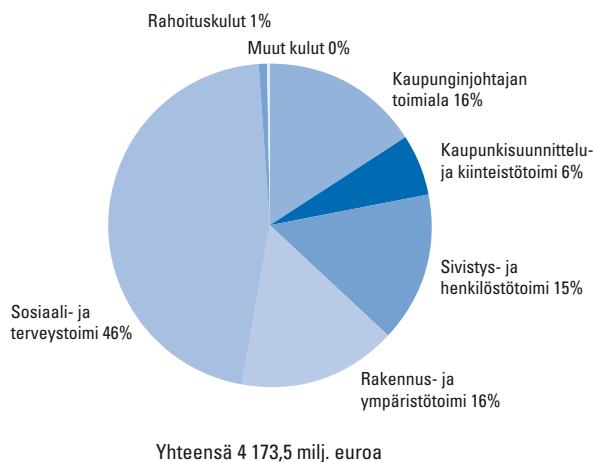
Lainat euroa/asukas

Asukaskohtainen lainamäärä lasketaan jakamalla edellä mainittu lainakanta tilinpäätösvouden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä.

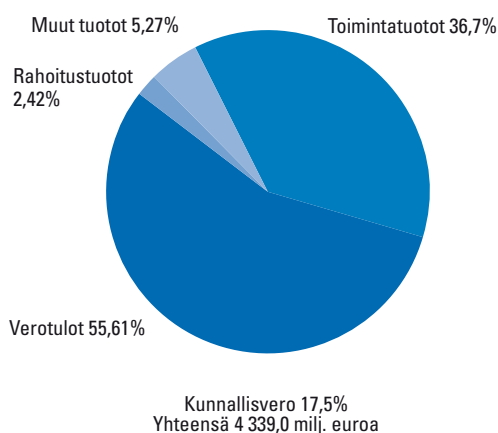
Lainasaamiset 31.12.

= Sijoituksiin merkityt joukkovelkakirjalainasaamiset ja muut lainasaamiset

Menojen jakautuminen 2008

Tulojen jakautuminen 2008

Henkilöstö toimialoittain 2008

Perusoletus on, että vuosikate on riittävä, jos se kattaa poistot. Vuosikate kattoi poistot, mutta 699,7 milj. euron investoinneista vain 77 prosenttia.

Kaupungin kokonaistalous vuosikatteella mitattuna on tasapainossa. Ilman liikelaitoksia tarkasteltuna tilanne on toinen. Vuosikate ilman liikelaitoksia oli 175,6 milj. euroa. Se kattoi muun toiminnan poistoista 89,4 prosenttia ja investoinneista vain 46 prosenttia. Vuosikate ilman liikelaitoksia oli 306 euroa/asukas.

Kaupungin talouden tasapaino perustuu liikelaitosten ja erityisesti Helsingin Energian hyvään tulokseen.

Vuonna 2008 toteutettiin 200 milj. euron siirto Helsingin Energian vuoden 2007 ylijäämän tuloutuksesta kaupungin ylijäämiin. Helsingin Energian johtokunta esitti, että vuoden 2008 ylijäämästä siirretään 250 milj. euroa kesäkuussa 2009 kaupungin edellisten vuosien ylijäämiin.

Satunnaiset tuotot 48,7 milj. euroa ovat pääosin pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoittoja.

Toiminnan rahavirta oli 513 milj. euroa ylijäämäinen ja investointien rahavirta 631 milj. euroa alijäämäinen.

Investointimenot olivat 52,2 milj. euroa suuremmat ja pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntitulot 61,9 milj. euroa pienemmät kuin vuonna 2007. Tämä painoi toiminnan ja investointien rahavirran yhteensä 117,2 milj. euroa alijäämäiseksi, kun se edellisenä vuonna oli 6 milj. euroa ylijäämäinen.

Investoinnit ilman liikelaitoksia, 382,1 milj. euroa, kohdistuivat seuraavasti: kiinteä omaisuus 44,2 milj. euroa, talonrakennus 147,2 milj. euroa, kadut liikenneväylät ja radat 89,9 milj. euroa, väestönsuojat 0,5 milj. euroa, puistorakentaminen 13,1 milj. euroa, liikuntapaikat 17,6 milj. euroa, Korkeasaaren rakentaminen 2,4 milj. euroa, irtaimen omaisuuden hankinta 42,8 milj. euroa, Tukutorin investoinnit 1,7 milj. euroa, osakkeiden hankinta 14,8 milj. euroa ja muut investoinnit 7,9 milj. euroa.

Liikelaitosten investoinnit olivat: Helsingin Energia 69,4 milj. euroa, Helsingin Vesi 41,9 milj. euroa, Helsingin Satama 146,5 milj. euroa, liikennelaitos 52,5 milj. euroa, Palvelukeskus 1,8 milj. euroa ja Tekstiilipalvelu 0,3 milj. euroa.

Uusia antolainoja myönnettiin 62 milj. euroa ja vanhoja lainoja lyhennettiin 83,9 milj. euroa. Antolainauksen rahavirta oli 21,9 milj. euroa ylijäämäinen. Ottolainojen rahavirta oli 58,8 milj. euroa alijäämäinen, koska lainoja lyhennettiin 58,8 milj. euroa ja uutta lainaa ei otettu. Kun muut maksuvalmiuden muutokset olivat 58,3 milj. euroa ylijäämäiset, muodostui rahoituksen rahavirta yhteensä 21,1 milj. euroa ylijäämäiseksi.

Koko rahavarojen muutos oli 96,1 milj. euroa alijäämäinen.

Taseen loppusumma on kasvanut edellisestä vuodesta 300 milj. euroa. Vastaavaa -puolella lisäys on tapahtunut aineettomissa ja aineellisissa hyödykkeissä 355,4 milj. euroa. Rahat ja pankkisaamiset ovat pienentyneet 126,3 milj. euroa. Vastattavaa -puolella suurim-

mat lisäykset ovat oman pääoman ylijäämäerissä 271,6 milj. euroa, toimeksiantojen pääomissa 21,1 milj. euroa ja lyhytaikaisessa vieraassa pääomassa 71,8 milj. euroa. Suurimmat vähennykset ovat pakollisissa varauksissa 26,3 milj. euroa ja pitkäaikaisessa vieraassa pääomassa 52,7 milj. euroa.

Tilikauden tuloksen käsittely

Tilikauden tulos ennen varausten ja rahastojen muutoksia on 290 728 335,10 euroa. Tulokseen sisältyvät myös kaupungin liikelaitosten ja itsenäisinä taseyksikköinä käsiteltyjen rahastojen tulokset, jotka käsitellään kirjanpitosäännösten mukaisesti niiden omissa kirjanpidoissa. ■

Kaupunginhallitus esittää tilikauden tuloksen käsittelystä seuraavaa:

Helsingin Energian ylijäämä, 229 851 271,08 euroa siirretään Helsingin Energia -liikelaitoksen johtokunnan esityksen mukaisesti Helsingin Energian taseen omaan pääomaan.

Helsingin Veden tilikauden ylijäämä, 323 997,83 euroa siirretään Helsingin Vesi -liikelaitoksen johtokunnan esityksen mukaisesti Helsingin Veden taseen omaan pääomaan.

Helsingin Sataman tilikauden ylijäämä, 11 104 698,32 euroa siirretään Helsingin Satama -liikelaitoksen johtokunnan esityksen mukaisesti Helsingin Sataman taseen omaan pääomaan.

Liikennelaitoksen tilikauden yli-/alijäämä on 0,00 euroa.

Helsingin Tekstiilipalvelun tilikauden ylijäämä, 178 630,83 euroa siirretään kaupungin taseen omaan pääomaan.

Helsingin kaupungin palvelukeskuksen (Palmia) tilikauden ylijäämä, 3 225 991,70 euroa siirretään Palmia-liikelaitoksen johtokunnan esityksen mukaisesti kaupungin taseen omaan pääomaan.

MetropoliLab-liikelaitoksen tilikauden ylijäämä, 35 105,62 euroa siirretään MetropoliLab-liikelaitoksen johtokunnan esityksen mukaisesti MetropoliLab-liikelaitoksen taseen omaan pääomaan.

Asuntolainarahaston ylijäämä 1 390 298,39 euroa, asuntotuotantorahaston ylijäämä 2 166 723,17 euroa, urheilu- ja ulkoilulaitosrahaston ylijäämä 1 069 278,88 euroa, vakuutusrahaston ylijäämä 2 128 896,46 euroa ja innovaatorahaston alijäämä -3 848 402,56 euroa siirretään rahastojen sääntöjen mukaisesti niiden rahastopääomiin. Kaupunginhallitus esittää lisäksi, että muun toiminnan tilikauden tulos käsitellään seuraavasti:

Kamppi-Töölölahti -alueen investointirahastosta tuloutetaan rahaston sääntöjen mukaisesti Kamppi-Töölölahti -alueen investointimenoja vastaava määrä 11 411 523,72.

Lähiörahastosta tuloutetaan toteutunutta käyttöä vastaava määrä 7 822 949,31 euroa.

Asuntotuotantorahastoon siirretään asuntotuotantotoimikunnan esityksen mukaisesti asuntotuotantotoimiston tilikauden tuloksesta 245 000 euroa.

Kallion virastotalon investointivarauksesta syntynyttä poistoerovarausta tuloutetaan 840 939,63 euroa.

Muun toiminnan tilikauden ylijäämä varaus- ja rahastokirjausten jälkeen, 47 589 175,87 euroa, ehdotetaan kirjattavaksi kaupungin omaan pääomaan edellisten tilikausien yli-/alijäämiin.

HELSINGIN KAUPUNGIN TULOSLASKELMA

Milj. euroa	01.01. - 31.12.2008	01.01. - 31.12.2007
Toimintatuotot		
Myyntituotot	1 036,3	946,4
Maksutuotot	161,8	145,3
Tuet ja avustukset	70,9	66,6
Vuokratuotot	259,5	250,7
Muut toimintatuotot	64,2	68,8
	1 592,6	1 477,7
Valmistus omaan käyttöön	125,2	102,5
Toimintakulut		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-1 226,5	-1 159,7
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-358,5	-346,4
Muut henkilösivukulut	-92,7	-88,0
Palvelujen ostot	-1 260,5	-1 146,2
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-454,0	-385,4
Avustukset	-281,6	-265,5
Vuokratulot	-128,8	-120,1
Muut toimintakulut	-31,8	-27,2
	-3 834,5	-3 538,3
TOIMINTAKATE	-2 116,7	-1 958,2
Verot ja valtionosuudet		
Verotulot	2 412,7	2 262,3
Valtionosuudet	179,8	181,5
	2 592,6	2 443,8
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	86,9	75,4
Muut rahoitustuotot	18,3	19,3
Korkokulut	-40,2	-34,9
Muut rahoituskulut	-1,1	-0,8
	63,9	59,1
VUOSIKATE	539,8	544,8
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-297,7	-294,2
Arvonalentumiset	0,0	-4,5
	-297,7	-298,7
Satunnaiset erät		
Satunnaiset tuotot	48,7	117,0
Satunnaiset kulut	0,0	0,0
	48,7	117,0
TILIKAUDEN TULOS	290,7	363,0
Varausten ja rahastojen muutokset		
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	-255,8	0,0
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	241,3	-48,4
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	16,1	-56,9
	1,6	-105,2
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ ALIJÄÄMÄ (-)	292,3	257,8

HELSINGIN KAUPUNGIN RAHOITUSLASKELMA

Milj. euroa	2008	2007
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
Vuosikate	539,8	544,8
Satunnaiset erät	48,7	117,0
Tulorahoituksen korjauserät	-74,9	-140,6
	513,5	521,2
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investointimenot	-700,8	-648,6
Rahoitusosuudet investointimenoihin	8,2	9,6
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	61,9	123,9
	-630,7	-515,1
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-117,2	6,0
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-62,0	-116,7
Antolainasaamisten vähennykset	83,9	71,8
	21,9	-44,9
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1,1	130,0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-58,8	-93,9
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-1,1	1,1
	-58,8	37,2
Oman pääoman muutokset	-0,3	-0,2
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-16,6	11,4
Vaihto-omaisuuden muutos	-11,1	-7,9
Saamisten muutos	8,1	-9,4
Korottomien velkojen muutos	77,9	60,3
	58,3	54,3
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	21,1	46,5
RAHAVAROJEN MUUTOS	-96,1	52,5
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	684,4	780,6
Rahavarat 1.1.	-780,6	-728,1
	-96,1	52,5

HELSINGIN KAUPUNGIN TASE

VASTAAVAA Milj. euroa	31.12.2008	31.12.2007
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	46,2	36,8
Muut pitkävaikutteiset menot	182,8	32,5
Ennakkomaksut	0,6	0,3
	229,5	69,7
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	2 700,1	2 665,4
Rakennukset	1 419,9	1 392,8
Kiinteät rakenteet ja laitteet	2 175,3	1 712,0
Koneet ja kalusto	197,7	200,5
Muut aineelliset hyödykkeet	9,7	9,4
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	259,6	583,4
	6 762,3	6 563,4
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	815,9	797,3
Joukkovelkakirjalainasaamiset	264,4	279,2
Muut lainasaamiset	734,7	741,8
Muut saamiset	0,0	0,0
	1 815,0	1 818,3
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	372,3	384,2
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	4,1	4,0
Muut toimeksiantojen varat	309,4	259,9
	685,8	648,1
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	81,3	69,6
Keskeneräiset tuotteet	2,7	3,2
	84,0	72,9
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Lainasaamiset	0,1	0,1
Muut saamiset	2,3	3,6
	2,3	3,7
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	102,8	92,0
Lainasaamiset	0,9	0,9
Muut saamiset	50,9	58,1
Siirtosaamiset	94,3	104,7
	249,0	255,7
Saamiset yhteensä	251,3	259,4
Rahoitusarvopaperit		
Sijoitus rahamarkkinainstrumentteihin	467,3	550,1
Joukkovelkakirjalainasaamiset	113,0	0,0
	580,3	550,1
Rahat ja pankkisaamiset	104,2	230,5
VASTAAVAA YHTEENSÄ	10 512,3	10 212,3

VASTATTAVAA Milj. euroa	31.12.2008	31.12.2007
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	2 972,4	2 972,4
Arvonkorotusrahasto	1 827,4	1 831,7
Muut omat rahastot	500,2	516,2
Muu oma pääoma	729,0	729,0
Edellisten tilikausien ylijäämä/ alijäämä (-)	1 299,3	1 041,8
Tilikauden ylijäämä/ alijäämä (-)	292,3	257,8
	7 620,5	7 349,0
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero	367,1	111,2
Vapaaehtoiset varaukset	145,8	387,1
	512,9	498,4
PAKOLLISET VARAUKSET		
Eläkevaraukset	283,8	302,1
Muut pakolliset varaukset	13,8	21,7
	297,6	323,8
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	373,1	384,5
Lahjoitusrahastojen pääomat	4,1	4,0
Muut toimeksiantojen pääomat	290,7	258,4
	667,9	646,8
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Joukkovelkakirjalainat	20,0	20,0
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	579,0	637,7
Lainat julkisyhteisöiltä	1,1	0,0
Ostovelat	0,0	0,0
Liittymismaksut ja muut velat	17,7	12,8
	617,8	670,5
Lyhytaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	58,7	58,7
Lainat julkisyhteisöiltä	0,0	1,2
Saadut ennakot	15,3	8,9
Ostovelat	200,4	175,7
Muut velat	76,7	88,4
Siirtovelat	444,4	390,8
	795,6	723,8
Vieras pääoma yhteensä	1 413,4	1 394,3
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	10 512,3	10 212,3

HELSINGIN KAUPUNGIN KONSERNITULOSLASKELMA

Milj. euroa	1.1. - 31.12.2008	1.1. - 31.12.2007
Toimintatuotot	2,5	2,0
Toimintakulut	-4,3	-3,7
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta / tappiosta (-)	0,0	0,0
TOIMINTAKATE	-1,8	-1,7
Verotulot	2,4	2,3
Valtionosuudet	0,2	0,2
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	0,1	0,1
Muut rahoitustuotot	0,0	0,0
Korkokulut	-0,1	-0,1
Muut rahoituskulut	0,0	0,0
	-0,1	0,0
VUOSIKATE	0,7	0,7
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-0,4	-0,4
Tilikauden yli- ja alipariarvot	0,0	0,0
Arvonalentumiset	0,0	0,0
	-0,4	-0,4
Satunnaiset erät	0,0	0,1
TILIKAUDEN TULOS	0,3	0,4
Tilinpäätössiirrot	0,0	-0,1
Vähemmistöosuudet	0,0	0,0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ ALIJÄÄMÄ (-)	0,3	0,3
Konsernituloslaskelman tunnusluvut		
Vuosikate/Poistot, %	161,3	165,7
Vuosikate, euroa/asukas	1 211	1 227
Asukasmäärä	573 011	568 400

HELSINGIN KAUPUNGIN KONSERNIRAHOITUSLASKELMA

Milj. euroa	2008
TOIMINNAN RAHAVIRTA	
Vuosikate	0,7
Satunnaiset erät	0,0
Tulorahoituksen korjauserät	-0,1
	0,7
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	
Investointimenot	-1,0
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	0,1
	-0,9
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-0,2
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	
Antolainauksen muutokset	
Antolainasaamisten muutokset	0,0
	0,0
Lainakannan muutokset	
Pitkäaikaisten lainojen muutos	0,0
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0,1
	0,1
Muut maksuvalmiuden muutokset	
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	0,0
Vaihto-omaisuuden muutos	0,0
Saamisten muutos	0,0
Korottomien velkojen muutos	0,1
	0,1
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	0,1
RAHAVAROJEN MUUTOS	-0,1
Rahavarojen muutos	
Rahavarat 31.12.	0,9
Rahavarat 1.1.	-1,0
	-0,1
Konsernin rahoituslaskelman tunnusluvut	
Investointien tulorahoitus, %	69,8

HELSINGIN KAUPUNGIN KONSERNITASE

VASTAAVAA milj. euroa	31.12.2008	31.12.2007	VASTATTAVAA milj. euroa	31.12.2008	31.12.2007
PYSYVÄT VASTAAVAT			OMA PÄÄOMA		
Aineettomat hyödykkeet			Peruspääoma	2 972,4	2 972,4
Aineettomat oikeudet	52,2	42,7	Arvonkorotusrahasto	1 833,7	1 838,1
Muut pitkävaikutteiset menot	214,2	64,0	Muut omat rahastot	711,2	725,5
Ennakkomaksut	2,2	2,1	Muu oma pääoma	729,0	729,0
	268,6	108,7	Edellisten tilikausien ylijäämä / alijäämä (-)	1 024,4	748,3
Aineelliset hyödykkeet			Tilikauden ylijäämä / alijäämä (-)	292,9	261,1
Maa- ja vesialueet	2 750,5	2 715,7		7 563,7	7 274,4
Rakennukset	4 221,7	4 129,5			
Kiinteät rakenteet ja laitteet	2 241,9	1 772,7	VÄHEMMISTÖOSUUDET	45,0	44,2
Koneet ja kalusto	543,6	530,2			
Muut aineelliset hyödykkeet	39,8	35,9	POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	474,9	727,2	Poistoero	433,4	158,9
	10 272,3	9 911,2	Vapaaehtoiset varaukset	213,8	453,5
				647,1	612,4
Sijoitukset			PAKOLLISET VARAUKSET		
Osakkuusyhteisöosuudet	172,2	153,0	Eläkevaraukset	285,5	304,2
Muut osakkeet ja osuudet	328,8	321,4	Muut pakolliset varaukset	40,0	46,7
Joukkovelkakirjalainasaamiset	264,4	279,2		325,6	350,9
Muut lainasaamiset	179,4	177,8			
Muut saamiset	2,1	1,8	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	671,1	649,7
	946,9	933,2			
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	339,3	306,6	VIERAS PÄÄOMA		
			Pitkäaikainen		
VAIHTUVAT VASTAAVAT			Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	2 746,8	2 753,9
Vaihto-omaisuus	93,9	83,1	Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	24,9	26,5
Saamiset				2 771,7	2 780,3
Pitkäaikaiset saamiset	17,2	18,6	Lyhytaikainen		
Lyhytaikaiset saamiset	313,4	293,3	Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	194,1	127,4
	330,6	311,9	Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	929,5	811,0
				1 123,6	938,4
Rahoitusarvopaperit	602,9	578,6	Vieras pääoma yhteensä	3 895,3	3 718,7
Rahat ja pankkisaamiset	293,3	416,9	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	13 147,8	12 650,2
VASTAAVAA YHTEENSÄ	13 147,8	12 650,2	Konsernitaseen tunnusluvut		
Konsernitaseen tunnusluvut			Konsernin lainakanta, 1000 euroa	2 940 898	2 881 229
Omavaraisuusaste, %	62,6	62,5	Konsernin lainakanta, euroa/asukas	5 132	5 069
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	76,1	83,3	Konsernin lainasaamiset, 1 000 euroa	443 853	456 937
Kertynyt ylijäämä, euroa/asukas	2 299	1 776	Konsernin lainasaamiset, euroa/asukas	775	804

TULOSLASKELMA

Milj. euroa	01.01.-31.12.2008	01.01.-31.12.2007
LIIVEVAIHTO	694,4	622,2
Valmistus omaan käyttöön	3,0	2,8
Liiketoiminnan muut tuotot	30,0	34,4
Materiaalit ja palvelut		
Energian hankinta	-49,5	-41,6
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Voimalaitospolttoaineostot	-241,7	-200,4
Polttoainevarastojen muutos	10,2	5,1
Aine- ja tarvikeostot	-18,8	-14,2
Tarvikevarastojen muutos	0,0	-0,1
Palvelujen ostot	-26,4	-21,1
	-326,2	-272,2
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-49,1	-46,9
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-14,0	-13,4
Muut henkilösivukulut	-4,5	-3,6
	-67,6	-63,9
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-41,3	-43,4
	-41,3	-43,4
Liiketoiminnan muut kulut	-25,8	-22,7
LIIEKEYLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ (-)	266,4	257,1
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	20,2	17,8
Muut rahoitustuotot	11,3	11,6
Kunnalle maksetut korkokulut	-23,0	-24,1
Muille maksetut korkokulut	-0,1	0,0
Muut rahoituskulut	0,0	0,0
	8,4	5,4
YLIJÄÄMÄ ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA	274,9	262,5
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	2,7	2,7
Vapaaehtoisten varausten lisäys (-)	-0,3	-0,2
Korvaus peruspääomasta	-47,4	-47,4
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ (-)	229,9	217,6
Tunnusluvut		
Liiekeylijäämä % liikevaihdesta	38,0	42,0
Sijoitetun pääoman tuotto %	20,0	20,0
Omavaraisuusaste %	79,0	78,0

TASE

VASTAAVAA Milj. euroa	31.12.2008	31.12.2007
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	29,5	19,6
	29,5	19,6
Aineelliset hyödykkeet		
Rakennukset	88,1	94,1
Kiinteät rakenteet ja laitteet	252,4	214,7
Koneet ja kalusto	249,6	256,6
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	35,1	39,6
	625,3	605,0
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	401,9	401,3
Muut lainasaamiset	146,0	146,0
	547,9	547,3
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	71,3	60,1
	71,3	60,1
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Saamiset kunnalta	0,0	0,0
	0,0	0,0
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	49,3	41,6
Saamiset kunnalta	5,1	2,8
Siirtosaamiset	32,9	31,9
Muut saamiset	15,0	7,3
	102,3	83,6
Rahat ja pankkisaamiset	183,0	244,4
VASTAAVAA YHTEENSÄ	1 559,2	1 560,0

RAHOITUSLASKELMA

Milj. euroa	2008	2007
LIKETOIMINNAN RAHAVIRTA		
Liiekeylijäämä (-)alijäämä)	266,4	257,1
Oikaisut		
Suunnitelman mukaiset poistot	41,3	43,4
Muut tuotot ja kulut, joihin ei liity maksua	-19,2	-4,8
Rahoitustuotot ja -kulut	8,4	5,4
Korvaus peruspääomalle	-47,4	-47,4
Muut oikaisut	-14,8	-15,7
	-31,7	-19,2
Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta	234,8	237,9
Käyttöpääoman muutos		
Lyhytaikaisten korottomien liikesaamisten lisäys (-) tai vähennys (+)	14,2	18,5
Vaihto-omaisuuden lisäys (-) tai vähennys (+)	-11,2	-5,0
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys (-) tai vähennys (+)	-9,7	-16,7
Pitkäaikaisten saamisten lisäys (-) tai vähennys (+)	0,0	0,0
	-6,7	-3,2
LIKETOIMINNAN RAHAVIRTA	228,1	234,8
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-69,4	-46,6
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	0,0	3,1
Investoinnit muihin sijoituksiin	-0,6	-2,5
	-70,0	-46,0
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-70,0	-46,0
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Pitkäaikaisten lainojen muutokset	-19,3	-19,4
Oman pääoman muutokset ja voitonjako	-200,3	-150,2
	-219,5	-169,5
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-219,5	-169,5
RAHAVAROJEN MUUTOS	-61,5	19,3
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	183,0	244,4
Rahavarat 1.1.	-244,4	-225,1
	-61,5	19,3

VASTATTAVAA Milj. euroa	31.12.2008	31.12.2007
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	474,3	474,3
Muut omat rahastot	52,7	52,7
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä (-)	329,8	312,5
Tilikauden ylijäämä/alijäämä (-)	229,9	217,6
	1 086,6	1 057,1
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero	54,8	57,4
Vapaaehtoiset varaukset	96,3	96,0
	151,1	153,5
PAKOLLISET VARAUKSET		
Muut pakolliset varaukset	10,0	16,0
	10,0	16,0
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat kunnalta	209,7	228,9
Muut velat	0,0	0,0
	209,7	229,0
Lyhytaikainen		
Lainat kunnalta	19,3	19,3
Korottomat velat kunnalle	1,1	0,8
Velat konsernin yrityksille	7,5	9,4
Ostovelat	49,7	36,3
Muut velat	6,2	22,5
Siirtovelat	18,1	16,1
	101,8	104,5
Vieras pääoma yhteensä	311,5	333,4
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	1 559,2	1 560,0

Helsingin Vesi

TULOSLASKELMA		
Milj. euroa	01.01.-31.12.2008	01.01.-31.12.2007
LIKEVAIHTO	101,1	99,0
Valmistus omaan käyttöön	1,7	1,8
Liiketoiminnan muut tuotot	0,1	0,2
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-17,6	-13,4
Palvelujen ostot	-17,3	-11,2
	-35,0	-24,6
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-11,7	-11,3
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-3,5	-3,2
Muut henkilösivukulut	-0,7	-0,9
	-16,0	-15,3
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-19,4	-19,1
	-19,4	-19,1
Liiketoiminnan muut kulut		
Vuokrat ja muut kulut	-3,1	-2,6
	-3,1	-2,6
LIIEKEYLIJÄÄMÄ	29,5	39,3
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	1,4	1,5
Muut rahoitustuotot	0,0	0,1
Kunnalle maksetut korkokulut	-14,9	-15,5
Muille maksetut korkokulut	0,0	0,0
Korvaus peruspääomasta	-13,0	-13,0
	-26,5	-27,0
YLIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	2,9	12,4
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	-2,2	-2,6
Vapaaehtoisten varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	-0,4	-6,9
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ ALIJÄÄMÄ (-)	0,3	2,9
Tunnuksluvut		
Liikelylijäämä % liikevaihdosta	29,2	39,7
Sijoitetun pääoman tuotto %	7,2	9,6
Omaperäisyysaste %	53,4	53,2

TASE		
VASTAAVAA Milj. euroa	31.12.2008	31.12.2007
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	0,3	0,5
	0,3	0,5
Aineelliset hyödykkeet		
Rakennukset	33,5	33,9
Kiinteät rakenteet ja laitteet	411,9	392,6
Koneet ja kalusto	1,7	1,3
	447,0	427,7
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	0,9	0,9
	0,9	0,9
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	0,6	0,6
	0,6	0,6
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	2,2	1,9
Saamiset kunnalta	1,0	0,5
Saamiset konsernin yrityksiltä	0,1	0,0
Siirtosaamiset	2,3	2,4
	5,5	4,8
Rahat ja pankkisaamiset	6,6	22,5
VASTAAVAA YHTEENSÄ	461,0	457,0

RAHOITUSLASKELMA		
Milj. euroa	2008	2007
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
Liikelylijäämä (-) alijäämä)	29,5	39,3
Poistot ja arvonalentumiset	19,4	19,1
Rahoitustuotot ja -kulut	-13,6	-14,0
Korvaus peruspääomasta	-13,0	-13,0
	22,3	31,4
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investointimenot	-41,9	-35,8
Rahoitusosuudet investointimenoihin	3,4	2,8
	-38,5	-33,0
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-16,1	-1,6
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys kunnalle	-7,3	-7,3
Muun pitkäaikaisen vieraan pääoman muutos		
Liittymismaksujen muutos	4,9	4,2
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Vaihto-omaisuuden muutos	0,0	-0,1
Saamisten muutos kunnalta	-0,5	0,5
Saamisten muutos muilta	-0,3	-0,6
Korottomien velkojen muutos muilta	3,4	2,5
	2,7	2,3
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	0,3	-0,8
RAHAVAROJEN MUUTOS	-15,9	-2,4
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	6,6	22,5
Rahavarat 1.1.	-22,5	-24,8
	-15,9	-2,4

VASTATTAVAA Milj. euroa		
VASTATTAVAA Milj. euroa	31.12.2008	31.12.2007
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	144,3	144,3
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	57,7	54,8
Tilikauden yli-/alijäämä	0,3	2,9
	202,3	202,0
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero	15,5	13,3
Vapaaehtoiset varaukset	28,3	27,9
	43,8	41,1
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat kunnalta	172,0	179,3
Korottomat velat kunnalle	0,7	0,2
Velat konsernin yrityksille	1,2	0,7
Muut velat	15,9	11,9
	189,7	192,1
Lyhytaikainen		
Lainat kunnalta	7,3	7,3
Korottomat velat kunnalle	8,3	4,6
Velat konsernin yrityksille	0,0	0,0
Ostovelat	5,1	4,2
Muut velat	1,7	2,2
Siirtovelat	2,7	3,3
	25,2	21,8
Vieras pääoma yhteensä	214,9	213,8
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	461,0	457,0

Helsingin Satama

TULOSLASKELMA

Milj. euroa	01.01.-31.12.2008	01.01.-31.12.2007
LIKEVAIHTO	95,4	95,0
Valmistus omaan käyttöön	1,7	1,7
Liiketoiminnan muut tuotot	0,1	0,0
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-4,0	-3,4
Palvelujen ostot	-14,4	-12,6
	-18,4	-16,0
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-11,1	-11,3
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-3,2	-3,2
Muut henkilösivukulut	-0,8	-0,9
	-15,1	-15,5
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-13,5	-12,5
	-13,5	-12,5
Liiketoiminnan muut kulut		
Vuokrakulut	-10,5	-10,5
Muut kulut	-0,3	-0,4
	-10,8	-10,9
LIIEYLIJÄÄMÄ	39,4	41,9
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	0,0	1,1
Muut rahoitustuotot	0,0	0,0
Kunnalle maksetut korkokulut	-0,5	-0,7
Muulle maksetut korkokulut	-7,9	-3,0
Korvaus peruspääomasta	-6,3	-6,3
Muut rahoituskulut	0,0	0,0
	-14,6	-8,9
YLIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	24,8	33,0
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	-246,9	
Vapaaehtoisten varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	233,2	-33,0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ ALIJÄÄMÄ (-)	11,1	0,0
Tunnusluvut		
Liikelylijäämä % liikevaihdosta	41,3	44,1
Sijoitetun pääoman tuotto %	7,5	11,0
Omavaraisuusaste %	59,5	66,9

TASE

VASTAAVAA Milj. euroa	31.12.2008	31.12.2007
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	0,5	0,5
Muut pitkävaikutteiset menot	143,4	0,0
	143,9	0,5
Aineelliset hyödykkeet		
Rakennukset	55,3	24,9
Kiinteät rakenteet ja laitteet	382,7	36,1
Koneet ja kalusto	0,7	0,6
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	13,8	403,4
	452,5	465,0
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	0,0	0,0
Muut saamiset omilta liikelaitoksilta	0,2	0,1
	0,3	0,1
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	5,8	6,0
Saamiset kunnalta	0,2	0,8
Muut saamiset	7,1	11,5
Siirtosaamiset	0,4	0,2
	13,5	18,5
Rahat ja pankkisaamiset	0,0	17,2
VASTAAVAA YHTEENSÄ	610,1	501,3

RAHOITUSLASKELMA

Milj. euroa	2008	2007
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
Liikelylijäämä (-) alijäämä)	39,4	41,9
Poistot ja arvonalentumiset	13,5	12,5
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korvaus peruspääomasta	-6,3	-6,3
Muulle maksetut korkokulut	-6,4	-3,0
Kunnalle maksetut korkokulut	-0,5	-0,7
Muut	-1,5	1,1
	38,3	45,4
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investointimenot	-146,3	-170,9
Rahoitusosuudet investointimenoihin	1,0	2,3
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	1,0	0,0
	-144,4	-168,6
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-106,1	-123,2
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys kunnalle	-0,2	0,0
	-0,2	0,0
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys muilta	0,0	130,0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys kunnalle	-1,9	-1,9
	-1,9	128,1
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutos muilta	5,0	-4,1
Korottomien velkojen muutos muilta	-1,1	4,5
	3,9	0,4
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	1,9	128,5
RAHAVAROJEN MUUTOS	-104,2	5,3
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	-87,0	17,2
Rahavarat 1.1.	-17,2	-11,9
	-104,2	5,3

VASTATTAVAA Milj. euroa

VASTATTAVAA Milj. euroa	31.12.2008	31.12.2007
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	60,2	60,2
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	26,1	26,1
Tilikauden yli-/alijäämä	11,1	0,0
	97,3	86,2
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero	246,9	0,0
Vapaaehtoiset varaukset	14,7	247,8
	261,5	247,8
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	130,0	130,0
Lainat kunnalta	1,9	3,8
	131,9	133,8
Lyhytaikainen		
Lainat kunnalta	1,9	1,9
Ostovelat	9,3	16,6
Korottomat velat kunnalle	2,0	1,2
Velat konsernin yrityksille	0,1	0,0
Muut velat	95,0	2,8
Siirtovelat	11,0	10,9
	119,4	33,5
Vieras pääoma yhteensä	251,2	167,2
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	610,1	501,3

Liikennelaitos

TULOSLASKELMA			
Milj. euroa	01.01.-31.12.2008	01.01.-31.12.2007	
LIKEVAIHTO			
Lipputuotot	116,6	111,8	
Tariffituki	108,3	104,7	
Muut myyntituotot	0,3	0,2	
	225,2	216,7	
Valmistus omaan käyttöön	6,0	4,8	
Liiketoiminnan muut tuotot	17,8	15,6	
Materiaalit ja palvelut			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat			
Ostot tilikauden aikana	-12,4	-11,2	
Palvelujen ostot	-142,2	-127,0	
	-154,7	-138,2	
Henkilöstökulut			
Palkat ja palkkiot	-37,8	-36,2	
Henkilösivukulut			
Eläkekulut	-11,0	-10,4	
Muut henkilösivukulut	-2,7	-2,5	
	-51,5	-49,1	
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman mukaiset poistot	-24,9	-24,6	
	-24,9	-24,6	
Liiketoiminnan muut kulut			
Vuokrakulut	-4,3	-4,1	
Muut kulut	-3,4	-3,4	
	-7,8	-7,4	
LIKEYLIJÄÄMÄ	10,2	17,8	
Rahoitustuotot ja -kulut			
Korkotuotot	1,5	1,3	
Muut rahoitustuotot	0,0	0,0	
Kunnalle maksetut korkokulut	-1,7	-1,5	
Muulle maksetut korkokulut	0,0	0,0	
Korvaus peruspääomasta	-8,4	-8,4	
Muut rahoituskulut	0,0	0,0	
	-8,6	-8,6	
YLIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	1,5	9,2	
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	-10,3	-0,1	
Vapaaehtoisten varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	8,8	-9,1	
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ ALIJÄÄMÄ (-)	0,0	0,0	
Tunnusluvut			
Liikelylijäämä % liikevaihdosta	4,5	8,2	
Sijoitetun pääoman tuotto %	2,6	4,4	
Omavaraisuusaste %	83,0	83,7	

TASE			
VASTAAVAA Milj. euroa	31.12.2008	31.12.2007	
PYSYVÄT VASTAAVAT			
Aineettomat hyödykkeet			
Aineettomat oikeudet	0,5	0,6	
Muut pitkävaikutteiset menot	0,2	0,3	
Ennakkomaksut	0,6	0,3	
	1,3	1,2	
Aineelliset hyödykkeet			
Rakennukset	126,6	121,3	
Kiinteät rakenteet ja laitteet	149,4	140,1	
Koneet ja kalusto	118,7	120,8	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	32,9	20,3	
	427,7	402,6	
Sijoitukset			
Osakkeet ja osuudet	27,1	26,6	
	27,1	26,6	
VAIHTUVAT VASTAAVAT			
Vaihto-omaisuus			
Aineet ja tarvikkeet	4,4	3,6	
	4,4	3,6	
Saamiset			
Pitkäaikaiset saamiset			
Muut saamiset	0,0	0,0	
	0,0	0,0	
Lyhytaikaiset saamiset			
Myyntisaamiset	10,6	10,4	
Saamiset kunnalta	0,5	1,1	
Muut saamiset	4,3	4,1	
Siirtosaamiset	0,1	0,2	
	15,4	15,9	
Rahat ja pankkisaamiset	29,2	34,2	
VASTAAVAA YHTEENSÄ	505,1	484,1	

RAHOITUSLASKELMA			
Milj. euroa	2008	2007	
TOIMINNAN RAHAVIRTA			
Liikelylijäämä (-) alijäämä)	10,2	17,8	
Poistot ja arvonalentumiset	24,9	24,6	
Rahoitustuotot ja -kulut			
Korvaus peruspääomasta	-8,4	-8,4	
Kunnalle maksetut korkokulut	-1,7	-1,5	
Muut	1,5	1,4	
	26,4	33,8	
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA			
Tuotantoinvestoinnit	-13,2	-14,1	
Henkilökuljetuksen perusinvestoinnit	-39,3	-21,6	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	1,9	2,8	
	-50,6	-32,9	
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-24,1	0,9	
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA			
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen vähennys kunnalle	-2,0	-2,0	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys muilta	0,0	0,0	
	-2,0	-2,0	
Oman pääoman muutokset			
Peruspääoman muutos	13,1	4,9	
Muut maksuvalmiuden muutokset			
Vaihto-omaisuuden muutos	-0,7	-0,3	
Saamisten muutos kunnalta	0,6	-0,9	
Saamisten muutos muilta	-0,2	-1,4	
Korottomien velkojen muutos kunnalta	-0,2	1,2	
Korottomien velkojen muutos muilta	8,5	8,0	
	8,0	6,5	
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	19,1	9,4	
RAHAVAROJEN MUUTOS	-5,0	10,3	
Rahavarojen muutos			
Rahavarat 31.12.	29,2	34,2	
Rahavarat 1.1.	-34,2	-23,9	
	-5,0	10,3	

VASTATTAVAA Milj. euroa			
31.12.2008	31.12.2007		
OMA PÄÄOMA			
Peruspääoma	93,8	93,8	
Koroton peruspääoma	286,2	273,1	
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	3,5	3,5	
Tilikauden yli-/alijäämä	0,0	0,0	
	383,5	370,4	
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET			
Poistoero	29,2	18,8	
Vapaaehtoiset varaukset	6,6	15,4	
	35,7	34,2	
VIERAS PÄÄOMA			
Pitkäaikainen			
Lainat kunnalta	31,0	32,9	
	31,0	32,9	
Lyhytaikainen			
Lainat kunnalta	2,0	2,0	
Saadut ennakot	0,0	0,9	
Ostovelat	25,5	20,8	
Korottomat velat kunnalle	5,2	2,0	
Muut velat	10,7	10,5	
Siirtovelat	11,4	12,5	
	54,9	46,6	
Vieras pääoma yhteensä	85,9	79,5	
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	505,1	484,1	

Helsingin kaupungin palvelukeskus

TULOSLASKELMA

Milj. euroa	01.01.-31.12.2008	01.01.-31.12.2007
LIKEVAIHTO	106,7	99,0
Liiketoiminnan muut tuotot	2,6	2,3
Tuet ja avustukset kunnalta	0,1	0,1
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-21,8	-19,1
Varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)	0,1	0,0
Palvelujen ostot	-15,3	-14,5
	-37,0	-33,6
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-50,3	-46,5
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-8,1	-8,4
Muut henkilösivukulut	-3,9	-3,4
	-62,2	-58,3
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-1,0	-0,9
	-1,0	-0,9
Liiketoiminnan muut kulut		
Vuokrat ja muut kulut	-6,4	-5,3
	-6,4	-5,3
LIIEKEYLIJÄÄMÄ	2,8	3,2
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	0,6	0,3
Korvaus peruspääomasta	-0,2	-0,2
	0,5	0,1
TIILKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ ALIJÄÄMÄ (-)	3,2	3,3
Tunnusluvut		
Liikelylijäämä % liikevaihdosta	2,6	3,3
Sijoitetun pääoman tuotto %	11,1	11,4
Omavaraisuusaste %	52,4	50,8

TASE

VASTAATAVAA Milj. euroa	31.12.2008	31.12.2007
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	0,4	0,4
Muut pitkävaikutteiset menot	0,1	0,2
	0,5	0,6
Aineelliset hyödykkeet		
Koneet ja kalusto	2,6	1,9
	2,6	1,9
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	0,7	0,6
	0,7	0,6
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Muut saamiset	0,0	5,7
	0,0	5,7
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	5,6	5,2
Muut saamiset	1,1	0,9
Siirtosaamiset	0,7	0,2
	7,5	6,3
Rahat ja pankkisaamiset	21,8	12,7
VASTAATAVAA YHTEENSÄ	33,2	27,8

RAHOITUSLASKELMA

Milj. euroa	2008	2007
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
Liikelylijäämä (-) alijäämä)	2,8	3,2
Poistot ja arvonalentumiset	1,0	0,9
Rahoitustuotot ja -kulut	0,5	0,1
	4,2	4,1
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investointimenot	-1,8	-1,4
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	0,2	0,0
	-1,6	-1,4
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	2,6	2,7
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Vaihto-omaisuuden muutos	-0,1	0,0
Saamisten muutos muilta	4,5	1,3
Korottomien velkojen muutos muilta	2,1	-0,7
	6,5	0,6
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	6,5	0,6
RAHAVAROJEN MUUTOS	9,1	3,3
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	21,8	12,7
Rahavarat 1.1.	-12,7	-9,4
	9,1	3,3

TASE

VASTATTAVAA Milj. euroa	31.12.2008	31.12.2007
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	2,1	2,1
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	12,0	8,8
Tilikauden yli-/alijäämä	3,2	3,3
	17,4	14,1
VIERAS PÄÄOMA		
Lyhytaikainen		
Ostovelat	4,0	2,6
Muut velat	1,2	1,1
Siirtovelat	10,6	10,0
	15,8	13,7
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	33,2	27,8

Helsingin tekstiilipalvelu

TULOSLASKELMA

Milj. euroa	01.01.-31.12.2008	01.01.-31.12.2007
LIKEVAIHTO	6,0	6,0
Liiketoiminnan muut tuotot	0,0	0,0
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-1,3	-1,2
Palvelujen ostot	-0,9	-0,9
	-2,1	-2,1
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-2,2	-2,3
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-0,6	-0,7
Muut henkilösivukulut	-0,2	-0,2
	-3,0	-3,2
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-0,7	-0,6
	-0,7	-0,6
Liiketoiminnan muut kulut		
Vuokrat ja muut kulut	-0,1	-0,1
	-0,1	-0,1
LIKEYLIJÄÄMÄ	0,1	0,0
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	0,1	0,1
Muut rahoitustuotot	0,0	0,0
Korvaus peruspääomasta	-0,1	-0,1
	0,0	0,0
YLIJÄÄMÄ ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	0,1	0,0
Satunnaiset tuotot ja kulut		
Satunnaiset tuotot	0,0	0,0
Satunnaiset kulut	0,0	0,0
	0,0	0,0
YLIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	0,1	0,0
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	0,1	-0,7
Vapaaehtoisten varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	0,0	0,7
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ ALIJÄÄMÄ (-)	0,2	0,0
Tunnusluvut		
Liikelylijäämä % liikevaihdosta	2,1	0,4
Sijoitetun pääoman tuotto %	3,9	1,8
Omavaraisuusaste %	84,9	81,0

TASE

VASTAAVAA Milj. euroa	31.12.2008	31.12.2007
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	0,0	0,0
	0,0	0,0
Aineelliset hyödykkeet		
Rakennukset	0,2	0,3
Kiinteät rakenteet ja laitteet	1,6	1,8
Koneet ja kalusto	0,0	0,1
Muut aineelliset hyödykkeet	0,4	0,5
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	0,0	0,1
	2,3	2,7
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	0,0	0,0
	0,0	0,0
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	0,6	0,7
Siirtosaamiset	0,0	0,0
	0,6	0,7
Rahat ja pankkisaamiset	2,4	2,0
VASTAAVAA YHTEENSÄ	5,3	5,4

RAHOITUSLASKELMA

Milj. euroa	2008	2007
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
Liikelylijäämä (-) alijäämä)	0,1	0,0
Poistot ja arvonalentumiset	0,7	0,6
Rahoitustuotot ja -kulut	0,0	0,0
	0,8	0,6
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investointimenot	-0,3	-1,2
	-0,3	-1,2
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	0,5	-0,6
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutos kunnalta	0,0	-0,1
Saamisten muutos muilta	0,1	0,0
Korottomien velkojen muutos muilta	-0,3	0,0
	-0,2	-0,1
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-0,2	-0,1
RAHAVAROJEN MUUTOS	0,4	-0,7
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	2,4	2,0
Rahavarat 1.1.	-2,0	-2,7
	0,4	-0,7

VASTATTAVAA Milj. euroa	31.12.2008	31.12.2007
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	1,2	1,2
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	2,4	2,4
Tilikauden yli-/alijäämä	0,2	0,0
	3,9	3,7
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero	0,6	0,7
	0,6	0,7
VIERAS PÄÄOMA		
Lyhytaikainen		
Ostovelat	0,1	0,2
Muut velat	0,1	0,1
Siirtovelat	0,6	0,7
	0,8	1,0
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	5,3	5,4

Metropolilab-liikelaitos

TULOSLASKELMA

Milj. euroa	01.01.-31.12.2008
LIKEVAIHTO	3,0
Liiketoiminnan muut tuotot	0,7
Tuet ja avustukset kunnalta	0,3
Materiaalit ja palvelut	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	
Ostot tilikauden aikana	-0,4
Palvelujen ostot	-0,4
	-0,8
Henkilöstökulut	
Palkat ja palkkiot	-1,7
Henkilösivukulut	
Eläkekulut	-0,5
Muut henkilösivukulut	-0,1
	-2,3
Poistot ja arvonalentumiset	
Suunnitelman mukaiset poistot	-0,4
	-0,4
Liiketoiminnan muut kulut	-0,4
LIKEYLIJÄÄMÄ	0,1
Rahoitustuotot ja -kulut	
Korkotuotot	0,0
Korvaus peruspääomasta	-0,1
	-0,1
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ ALIJÄÄMÄ (-)	0,0
Tunnusluvut	
Liikelyijäämä % liikevaihdosta	3,2
Sijoitetun pääoman tuotto %	6,7
Omaraisausaste %	65,3

TASE

VASTAATAVAA Milj. euroa	31.12.2008
PYSYVÄT VASTAAVAT	
Aineettomat hyödykkeet	
Aineettomat oikeudet	0,1
Muut pitkävaikutteiset menot	0,2
	0,3
Aineelliset hyödykkeet	
Kiinteät rakenteet ja laitteet	0,0
Koneet ja kalusto	0,4
	0,4
VAIHTUVAT VASTAAVAT	
Saamiset	
Lyhytaikaiset saamiset	
Myyntisaamiset	0,2
	0,2
Rahat ja pankkisaamiset	1,0
VASTAATAVAA YHTEENSÄ	1,8

RAHOITUSLASKELMA

Milj. euroa	2008
TOIMINNAN RAHAVIRTA	
Liikelyijäämä (-alijäämä)	0,1
Poistot ja arvonalentumiset	0,4
Rahoitustuotot ja -kulut	-0,1
	0,5
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	
Investointimenot	0,0
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	0,5
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	
Muut maksuvalmiuden muutokset	
Saamisten muutos muilta	-0,2
Korottomien velkojen muutos muilta	0,6
	0,5
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	0,5
RAHAVAROJEN MUUTOS	1,0
Rahavarojen muutos	
Rahavarat 31.12.	1,0
Rahavarat 1.1.	0,0
	1,0

VASTATTAVAA Milj. euroa	31.12.2008
OMA PÄÄOMA	
Peruspääoma	1,2
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	0,0
Tilikauden yli-/alijäämä	0,0
	1,2
VIERAS PÄÄOMA	
Lyhytaikainen	
Ostovelat	0,1
Muut velat	0,1
Siirtovelat	0,5
	0,6
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	1,8

HELSINGIN KAUPUNKI VUOSIKERTOMUS 2008

Julkaisija:
Helsingin kaupunki
Hallintokeskus
Pohjoisesplanadi 11-13
PL 1, 00099 Helsingin kaupunki

Puhelinvaihe (09) 310 1641
Fax (09) 655 783

Graafinen suunnittelu & taitto:
Tommi Luhtanen/Vihreä Peto Oy

Valokuvat: Helsingin kaupungin kuva-arkisto
Paino: Priimus Paino Oy

ISSN 1456-1506
ISBN 978-952-223-402-5

Tietoja Helsingistä

HELSINKI

Perustettu vuonna 1550
Pääkaupunki vuodesta 1812

ALUE JA YMPÄRISTÖ

Kokonaispinta-ala	716 km ²
Maapinta-ala	213 km ²
Väestötiheys	
henkilöitä/maa-km ²	2 707
Rantaviiva	123 km
Saaria	315

KESKILÄMPÖTILAT 2008

koko vuosi	76°C
lämpimin kuukausi, heinäkuu	176°C
kylmin kuukausi, maaliskuu	0,2°C

VÄESTÖ

Väkiluku 2008/2009	576 632
Ikäjakautuma %	
0-6	6,6
7-15	8,1
16-64	71,0
65-74	7,6
75+	6,7
Elinajanodote	78,4
miehet	74,6
naiset	81,7
Suomen kansalaisia %	93,3
Ulkomaisten kansalaisia %	6,7
Suomenkielisiä %	84,3
Ruotsinkielisiä %	6,1
Muunkielisiä %	9,6

ASUMINEN 2007

Asuinhuoneistoja yhteensä	320 410
omistusasuntoja	44,7 %
Asumisväljyys, m ² /henkilö	34,2
Kaupungin omistamia vuokra-asuntoja (2004)	53 000

TYÖMARKKINAT

Työpaikkoja 31.12.2006	378 158
alkutuotanto (TOL A-B)	0,1 %
jalostus (TOL C-F)	13,1 %
palvelut (TOL G-Q)	86,27 %
kauppa, rahoitus, liikenne (TOL G-K)	50,4 %
yhteiskunnalliset palvelut (TOL L-Q)	35,8 %
Yrityksiä yhteensä 2007	37 391
Työvoima (15-74 -vuotiaat) 2008	
Työllisiä	308 820
työttömiä	16 560
työvoimaosuus, %	73,0
Työttömyysaste, %	5,1

LIIKENNE 2007

Rekisteröityjä autoja 1000 asukasta kohti	383
Kaupungin sisäisen joukkoliikenteen matkoja yhteensä	194 milj.
Matkapuhelimia 100 asukasta kohti (koko maassa)	121
Internet-käyttäjät (15-74v) osuus väestöstä	83%

ENERGIA- JA VESIHUOLTO 2007

Sähkön myynti	8 059 GWh
Kaukolämmön myynti	6 923 GWh
Veden myynti	71,2 milj. m ³
Vedenkulutus asukasta kohti päivässä	257 l
Puhdistetun jäteveden määrä	103,4 milj. m ³

TERVEYDENHUOLTO 2008

Kaupungin terveysasemia	26
Kaupungin sairaaloita	8
Perusterveydenhuolto:	
Perusterveydenhuolto-käyntejä yhteensä	3,8 milj.
terveysasemakäyntejä yms.	3,3 milj.
hammashuoltokäyntejä	0,5 milj.
yhteensä asukasta kohti	6,6
Laitoshoidossa keskimäärin päivittäin	2 210
omissa sairaaloissa	2 113
ostopalvelusairaaloissa	97
yhteensä 1 000 asukasta kohti	3,8
Erikoissairaanhoidto:	
Poliklinikkakäyntejä yhteensä	0,9 milj.
omissa yksiköissä	0,2 milj.
ostopalvelupoliklinikoilla	0,7 milj.
yhteensä asukasta kohti	1,6
Laitoshoidossa keskimäärin päivittäin	1 139
omissa yksiköissä	273
ostopalvelusairaaloissa	866
yhteensä 1000 asukasta kohti	2,0

SOSIAALITOIMI 2008

Lasten päivähoitopaikkoja ¹ sataa 1-6 -vuotiasta kohti	65,6
Vanhusten käytössä olevat palvelutalopaikat	2 276
sataa yli 75-vuotiasta kohti	5,9
laitoshoitopaikkoja	2 416
sataa yli 75-vuotiasta kohti	6,2

¹ Sisältää kunnalliset päiväkodit, perhepäivähoidon ja ostopalvelupäiväkodit.

KOULUTUS 2006

Koulutusrakenne:	
15-vuotta täyttäneistä, % korkeintaan perusasteen tutkinto	31
keskiasteen tutkinto	34
alin korkea-asteen tutkinto	11
korkeakoulu ja tutkijakoulutus	24
Oppilaitokset Helsingissä:	
Yliopistoja ja korkeakouluja	7
Ammattikorkeakouluja	6
Ammatillisia oppilaitoksia	39
Peruskouluja ja lukioita	181

KULTTUURI JA VAPAA-AIKA 2008

Kaupunginkirjasto	
Lainoja, milj. kpl	9,4
Lainoja asukasta kohti	16,3
Museoita	74
Ulkoluitteita ja kuntoratoja, km	216
Uimahalleja	14
Liikuntasalit ja hallit	29

MATKAILU 2008

Matkustajaliikenne (milj. matkustajaa)	
Helsinki-Vantaa lentoaseman kautta	13
Helsingin sataman kautta	9
Helsingin rautatieaseman kautta	45
Hotelleihin saapuneita matkustajia (milj.)	1,8
yöpymisiä yhteensä	2,9
siitä ulkomaalaiset	1,7
Hotelleja huoneita	52
vuodepaikkoja	8 085
Kansainvälisiä kongresseja	15 065
ja tapahtumia osallistujia	163
	26 590